

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53, No. 275.
1938. december 7., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Uj konjunktura

Közeledik az év vége. Régi szokás, hogy a közgazdasági élet krónikása ilyenkor visszapillant a lezáruló esztendő eseményeire és abból ami volt, próbál következtetést levonni arra, ami lesz. Nem jóslás ez, csak következtetés, ami azonban a mai mozgalmas időkben sokkal nehezebb feladat, mint amint a régen elmúlt nyugodalmas világban volt. Azok után a politikai földrengések és földcsuszamlások után, melyeknek 1938-ban tanui voltak és melyek az egész világgazdaság képét megváltoztatták, a jövőbe néző gazdasági szakemberek ma csak kérdőjeleket látnak. Kérdőjeleket látnak, amikre nagyon bajos megtalálni a választ.

A gazdasági élet fejlődésének útját könnyebb felismerni, ha a közvetlen környezet és a hozzánk legközelebb eső gazdasági terület viszonyainak vizsgálása helyett, fölünk messzebbfekvő gazdasági egységek felé fordítjuk a tekintetünket. A madártávlat megkönnyíti az áttekintést.

Nagyon tanulságos az Egyesült-Államok példája. Az 1937. évi nagy konjunktura hullámhegyéről az amerikai közgazdasági élet gyors iramban kezdett lecsuszni 1938. elején a hullám völgybe és Roosevelt kormánya óriási erőfeszítéssel, rengeteg állami pénz befektetésével végrehajtott investíciók útján igyekezett megakadályozni egy újabb gazdasági válság kitörését. Először ezek az investíciók kizárólag a békés gazdasági munka céljait szolgálták, most azonban már hónapok óta a háborús készülődés szolgálatában állanak. Ép a mai újságokban olvashattuk, hogy felsőbb utasításra az egész amerikai ipart mobilizálták, minek folytán „egyelőre” tízezer amerikai iparvállalat rendezkedett be háborús termelésre. Hogy Angliában hány ezer iparvállalat cselekszi ugyanezt, azt nem tudjuk. Köztudomású, hogy Franciaország nehezebben mobilizálható inara is hónapok óta igyekszik átszervezni termelő apparátusát a hadianyagok gyártásának tökéletesítésére. Ma már nincs különbség a tekintélyuralkodó és demokratikus államok közt abban, hogy mindegyik lázasan munkálkodik hadifőlszerelésének kiegészítésén és modernizálásán és azon, hogy háború esetén lehetőleg ne legyen rászorulva a külföldi behozatalra. Abban sincs már különbség az autoratív és a demokratikus államok közt, hogy a termelés és értékesítés irányítását az állam vette kezébe és az állami irányítás mind szűkebb keretre szorítja a magángazdaság tevékenységét.

Ez a magyarázata annak, hogy a világgazdaságban ma megint fölismerhetők egy új konjunktúrának, a háborús készülődés és az önellátás szolgálatában álló konjunktúrának az összes ismerető jelei. Mindenütt csökken a munkanélküliség, mindenütt emelkedik az ipar foglalkoztatottsága, elsősorban persze a hadfelszerelés eszközeit gyártó iparé és mindenütt igyekeznek fokozni a mezőgazdasági termelést. Az emelkedő munkabérek, széles néprétegek életnivójának javulása és megnövekedett vásárlóereje következtében megnőtt persze a fogyasztás is, aminek az élelmiszereket termelő mezőgazdaságon kívül a fogyasztási iparok is hasznát látják.

Ez a konjunktura azonban nem az egyéjszéges gazdasági fejlődés eredménye, hanem egy lázban égő világ gazdasági szervezetének mesterségesen felfokozott, végsőkig megfeszített munkája. Innét van, hogy minden ország gazdasági életének felelős vezetői — Roosevelt pénzügyi tanácsadói, éppen úgy, mint Schacht, vagy az angol, vagy a francia kormány gazdasági miniszterei — nagyon súlyos gondok közt élnek és ha a jövőre gondolnak, ő előttük is ott áll a kérdőjeleknél egész légiója. Közelebbi és távolabbi problémák kérdőjelei. A közelebbiek közé tartozik a folyton növekedő állami adósságok nyomasztó terhe és az államháztartás egysúlyban tartásának sziszifuzi munkája, ami mind nehezebben elviselhető megpróbáltatásoknak teszi ki az adófizető

Két gimnázista revolveres merénylete Cristescu alezredes, cernauti-i katonai törvényszéki elnök ellen

Könnyebb vállsebbel menekült meg a haláltól a magasrangú katonatiszt — Az elfogott Leonid Lutodovici VIII-ik gimnázista részletes vallomása a merénylet előkészületeiről — Halálos ítélet vár az összeesküvő diákokra

Ujabb részletes jelentések a rendbontók kolozsvári üzemleiről

București. Rador. A fővárosi lapok az elmúlt napokban facsimilében közölték azt a fenyegető levelet, amelyet ALEXIANU tanár, Suceava királyi helytartója és CRISTESCU alezredes, a Cernauti-i katonai törvényszék elnöke kapott. A levelekben, mint ismeretes, halállal fenyegették meg a két közéleti férfit és amint írták, a halálos ítéletet „nemzeti törvényszék” hozta meg. A katonai törvényszék elnökéhez intézett fenyegető levél tartalmának beváltására úgy látszik előbb gondoltak, mert hétfőn délután revolveres merényletet hajtottak végre Cristescu alezredes ellen.

Két Cernauti-i VIII. osztályos tanuló megleszte Cristescu alezredesét s az egyik úju kétszer rálőtt a katonai törvényszék elnökére. Az egyik golyó a vállán találta el a hadbíró és könnyebb sebet ejtett rajta. A merénylők egyikét mindjárt elfogták és amint később kiderült, Leonid LUTODOVICI-nak hívják, a másik, akinek a személyazonosságát szintén megállapították, elmenekült, de nyomában vannak, úgy hogy elfogatása rövidesen megtörténik. A városban, ahol Cristescu általános népszerűségnek és nagy tiszteletnek örvendő, a merénylet híre széleskörű megdöbbenést keltett.

Két gimnázista lesbeáll...

A merényletről érkező részletes jelentések a következőképen adják elő a fiatalemberek tettét:

Cristescu alezredes délben két óraker hágyta el a katonai törvényszék részére kijelölt épületet. Kocsija felé tartott és éppen fel akart szállani, amikor a kijáratnál lesbenálló ifjak egyike többször rálőtt. azonban csak az egyik golyó találta el. Az alezredes, amikor a merénylő golyója eltalálta, nem vesztette el lélekjelenlétét, visszairányította lépteit az épület felé és intett az őrszemeknek, hogy üldözzék a merénylőket. A fiatalemberek ellentétes irányban menekültek, az őrszemek azonban utánuk eredtek.

Az egyik fiatalember egy ház folyosójára menekült, ott eldobta fegyverét s bajonettjét, levette egyensapkáját, egy kö alá dugta, majd kijött az utcára. Negyuti törzsőrmester

azonban felismerte és nyomban letartóztatta. A letartóztatás nem ment simán, két katona segédkezett nekik és így tették ártalmatlanná. Mindjárt a katonai törvényszék épületébe szállították, ahol kihallgatásnak vetették alá.

Dumitrescu, a katonai törvényszék főügyésze maga végezte a kihallgatást, amelynek során a fiatalember közölte, hogy Leonid Lutodovicinek hívják. Megnevezte a bűntársait is. Társát, aki a merénylet végrehajtásánál vele volt, Eugen Rachnischuc-nak hívják. Mindketten 18 évesek, ő a Cernauti-i Aron Pumnul liceum növendéke, társát azonban, aki szintén az iskola kötelékébe tartozott, az év elején eltávolították.

A merénylet előkészületeire vonatkozólag elmondotta, hogy tegnap reggel egy céduláskát és egy Steyer revolvért kapott. A cédulán ez a mondat volt olvasható:

polgárokat. A szegényebb országok ezt fájdalommasabban érzik, mint a gazdagok, melyeknek polgárai nagyobb anyagi erőfeszítésre képesek, de ha az eddigi tempóban növekednek a terheik, előbb-utóbb ezek is el fognak jutni ahhoz a terhelési határhoz, ami után már az összeroppanás következik.

Aztán itt vannak a távolabbi kérdőjelek. Mi lesz a vége ennek az általános, lázas fegyverkezésnek? Talán az isteni gondviselés megőrzi a világot egy általános háború poklának rémségeitől és sikerül olyan megbékülést létrehozni, mely lehetővé teszi a fegyverkezés abbahagyását. Ez esetben is egy újabb gazdasági krízissel kell majd megbirkóznia a világnak, mert akkor a mesterséges konjunktura lebontása, a felduzzasztott termelésnek normális keretek közé való visszavezetése, az árak és a keresetek csökkenése, a munkanélküliség újabb növekedése, a bürokratizált gazdasági élet átszervezése és még sok más félelmetesen nagy probléma állítja rendkívül súlyos feladatok elé a világgazdaságot és külön minden ország politikai és gazdasági irányítóit. Az amerikai és angol köz-

gazdasági folyóiratokban kiváló gazdasági szakemberek tollából ma már gyakran olvashatunk tanulmányokat, melyek e nehéz problémával foglalkoznak és keresik, de egyelőre nem igen látják a kritikus helyzetből kivezető utat.

Nagyon érdekes, hogy a német birodalom gazdasági életének vezetői újabb időben ismétleten szobahozták a nagy nyilvánosság előtt azt a veszedelmet, mely a gazdasági élet bürokratizálása formájában szinte elkerülhetetlen következménye a termelés és értékesítés állami irányításának. Birckmann, Funk és legutóbb Schacht is hangoztatta, hogy a magángazdaságot, az önálló vállalkozást, az egészséges versengést (Leistungswettbewerb) nem szabad kikapcsolni a közgazdasági élet működéséből, mert különben a gazdasági tevékenység tisztára közhivatali tevékenységgé változik át. Erről pedig a tapasztalt gazdasági szakemberek jól tudják, hogy végül is a falanszterhez és az általános elszegényedéshez vezet. Reméljük, hogy ettől a veszedelemtől meg fogja menteni a világot az országok és népek őszinte megbékélése.

„Téged jelöltek ki, hogy az ítéletet végrehajtsd!”

Az üzenetét „a halálzászlóalj törvényszéke” küldte. A cédula szövegének tudomásul vétele után előbb az iskolába ment, majd bintársával együtt elhelyezkedett a katonai törvényszék épülete előtt és várta, amíg Cristescu alezredes megjelenik.

Kedden reggel a merénylő tovább vallott és ekkor elmondotta, hogy Eugen Rachniscucon kívül úgy ő, mint egy másik társa már régebben nem látogathatta az iskola előadásait, mert

az igazgatóság politikai ténykedés miatt mindnyájakat eltávolította az intézetből.

Határozott küldetés alapján dolgoztak és az ítélet végrehajtására minden szükséges eszközök egy lasi legionárius parancsnoktól kaptak. Ez bocsátotta rendelkezésére a revolvért és az oldalgyevért is. A revolver önműködő fegyver volt.

Egyetlen lúzással három golyó repült ki belőle.

A merénylő részletes vallomása alapján a hatóságok úgy Eugen Rachniscuconak, mint a harmadik társának és az egész tett értelmű szerzőjének nyomában vannak. Százhusz letartóztatás történt a városban. Lutadovici és társai a hadbíró elé kerülnek, amely csakis halálbüntetést hozhat.

Diákküldöttség Alexianu suceavai királyi helytartó előtt

Cernauti. (Rador.) Ma nagyszámú diákból álló küldöttség kereste fel Alexianu cernauti királyi helytartót, aki előtt hosszabb nyilatkozatot tettek és ebben határtalan bizalmukról és ragaszkodásukról biztosították őt. A nyilatkozat többek között a következőket tartalmazza:

— 'A román diákság hivatalának és történelmi szerepének tudatában megdöbbenéssel látta, hogy az utóbbi években a diákság élete

Fogva maradnak a kolozsvári letartóztatottak

Kolozsvár. A kolozsvári katonai bíróság vádtanácsa tegnap foglalkozott az utóbbi időben elkövetett merényletekkel kapcsolatosan letartóztatottak bűnügyével és a vádtanács

valamennyi letartóztatott szabadlábra helyezését elutasította.

Ugyahogy az összes gyanúsítottak továbbra is fogva maradnak.

A mai kolozsvári lapok részleteket közölnek a zsidó diákkötőn ellen megkísérelt bombamerényletről.

Eszerint 24-én este nyolc órakor három egyén a Dragalina-ucca 19. szám alatt lévő diákmenza ellen intézett támadást. Az épület bejárata mellett, amely léposókon és folyosókon át vezet a menza helyiségéhez, a kettős üvegű ablakon keresztül bombát dobtak.

A bomba a szoba jobb oldalán esett le és a székek alá gurult, anélkül, hogy felrobbant volna. A bomba hengeralaku test volt, Bikford-rendszerű gyutaccsal, amelynek végét meggyújtották, de amely időközben elaludt. A robbanóanyag egy Bragadiru-gyárból származó borsókonzervdobozba volt csomagolva, belül a lőporon kívül

negyven sörétet, két golyót és 34 szilánkot találtak.

Az összes kolozsvári támadások közül a zsidó diákmenzánál használták a legnagyobb és legpusztítóbb tartalmú bombát, amely csak különös véletlen folytán nem robbant fel. Este nyolc órakor, a merénylet elkövetésének pillanatában a kolozsvári zsidó diákok éppen vacsoránál ültek. A bomba felrobbanása

katasztrófális következményeket vonhatott volna maga után.

hiszen a menza helyiségében mintegy 40 zsidó diák és diáklány tartózkodott. A merénylet sikerességének az oka az volt, hogy a gyutacs, mielőtt a bomba az ablakon áttört, elaludt.

Kétoldali tüdőgyulladást kapott Stefanescu-Goanga

Az esti órákban a klinikán dr. Pop sebészprofesszor, Stefanescu-Goanga professzor orvosa kijelentette, hogy Stefanescu-Goanga rektor állapota aggodalomra ad okot, mert hétfőn kétoldali tüdőgyulladás lépett fel.

letért a természetes tisztaság, valamint az igaz nemzeti eszme útjáról. Elszomorodott szívvel és tehetetlenül állott a szervezett csoportokkal szemben. Mi jó románok, nemzeti öntudatunkban megsértve elhatároztuk, hogy utolsó erőnkkel is tiltakozni fogunk az utóbbi napok anarchikus eseményei ellen, amelyek vak dühükben lángbaborítják és megsemmisítik az országot és ugyanakkor sárral mocskolják be a nép szellemi tekintélyét. Felháborodással ítéljük el a kolozsvári szörnyű merényletet és Stefanescu-Goanga rektornak, aki a gyávák áldozata lett, mielőbbi felgyógyulást kívánunk. Szeretett tanáraink, G. Alexianu királyi helytartó és G. Cristescu alezredes köré csoportosulva elítéljük a fenyegetőket és a merénylőket és ugyanakkor arra kérjük a királyi helytartót, hogy ezután is jó indulattal viseltessék az országnak ezen része iránt, előmozdítván annak kulturális fejlődését.

— 'A valóban nemzeti érzelmű egyetemi ifjúság hecsületekben tartja, hogy védőfalat képezzen a nagy tudós személye körül, akikt nagy örömeinkre szellemi irányítónak tekinthetünk. A mai idők súlyosságának tudatában a belföldi és külföldi események nem engedik meg nekünk, hogy megdöbbenéssel tekintet vigyünk véghez, elhatároztuk, hogy a nemzet érdekeivel mindenkor és mindenben egyet leszünk és ezt teljes határozottsággal állítjuk, hogy mindenki tudja meg, hogy mi egy lépést sem hátrálunk meg. Nem fejezhetjük be ezt a közleményt anélkül, hogy hódolattal ne gondolnánk Öfelsége II. Carol királyra, a diákság és a román kultúra támogatójára.

Alexianu királyi helytartó köszönő levelet küldött az egyetem rektorának és kérte, hogy annak tartalmát közölje a diáksággal is, akiket továbbra is szeretettel és jóindulattal biztosit. Eletet nem lehet rombolásra és gyűlöletre építeni, hanem csakis áldozatra és szeretetre. — fejezi be levelét Alexianu tanár.

— Emberileg mindent elkövetünk — mondotta a professzor — de ennek ellenére a mára várt javulás helyett, súlyosbodott a beteg állapota. Nincs kizárva, hogy a kabáton keresztül-furódott golyóval együtt szövetszilánk került be a tüdőbe és ez idézte elő a komplikációkat. A reményt nem adtuk fel, hiszen percek múlhat a javulás, mint ahogyan az állapot rosszabbra fordulása is. A beteg hőmérséklete 38, érverése 108.

Stefanescu-Goanga egyetemi rektor állapota kedden ismét rosszabbodott. Mindkét tüdőszármagban gyulladási jelenségek léptek fel. Hőmérséklete 38,3, érverése 114.

Megszüntették a csikszeredai koncentrációs tábort?

Itt írjuk meg bucarestii jelentés nyomán, hogy Radu Meitanu volt legionista parancsnok, akit jelenleg betegen kórházban kezelnek, a következő nyilatkozatot tette:

— Alulírott Radu Meitanu kijelentem, hogy hűséges alattvalója vagyok II. Carol királynak, miként 1927. előtt voltam és készen állok minden áldozatra, hogy a Hazát és a Trónt megvédelmezem. Kijelentem, hogy alávetem magam az ország törvényeinek és semmiféle olyan politikai vállalkozásban nem veszek részt, amelyeket a törvények tiltanak.

1938. november 25.

RADU MEITANU.

A lapok fakszimilében közlik ennek a 318 legionistának aláírását, akiket a vaslui táborban őriznek és azt a nyilatkozatot, amelyben kötelezőleg kijelentik, hogy az érvényben levő törvények által tiltott bármilyen akcióban részt nem vesznek. A leközölt lista magában foglalja az összes volt vasgárda vezetőket, miután a csikszeredai tábort megszüntették.

Szigoru büntetéssel sújtják a rémhírterjesztőket

A fentiekkel kapcsolatosan illetékes körök felhívják a közönség figyelmét arra, hogy tartózkodjék bármilyen híresztelés továbbterjesztésétől.

EDZZE MEG LÁBAIT!

Lábbántalmi 10 perc alatt megenyhülnek ebben a gyógylábfürdőben.

A minden napi kemény munka után lábait pihentetésére, a gyulladások és daganatok enyhítésére, a tyukszemek és bőrkeményedések feloldására céljából öntsön egy maréknyi Saltrates Rodell-t lábfürdőjébe. A meleg vízzel érintkezésbe jutott Saltrates Rodell-ből felszabaduló oxigen behatol a gyulladt bőr szöveteibe, helyreállítja a megzavart vérkeringést. Az oxigen jótékony természetű élénkítő hatása folytán a bőr felfrissül, a láb lelohad és annyira megerősödik, hogy kényelmesen járhat kisebb cipőben is. A legerősebb tyukszem is annyira megpuhul, hogy pusztá kézzel gyökerestül eltávolíthatja. Még ma este áztassa be lábait egy Saltrates lábfürdővel Saltrates Rodell kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Csekély költség, garantált eredmény!

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kiszámlázva még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagot!

tésétől. Az új rendtörvény értelmében bárkit, akit rémhírterjesztésen érnek, tekintet nélkül kitérte, haladéktalanul a katonai bíróságnak adják át, ahol gyorsított eljárással ítélik meg tőlte.

Tekintettel arra, hogy a rémhírterjesztés alkalmas nemcsak a nyugalom, de a gazdasági és kereskedelmi élet nyugodt menetének megzavarására is, a rendtörvény szigorú büntetéseket ír elő. Hat hónaptól 2 évig terjedhető fegyházzal és ötvenezer leig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják a rémhírterjesztőket.

Aki hetvenéves korában tudta meg, hogy vagyona gondnokság alatt volt

Az aradi törvényszék érdekes ügyben hozott az elmúlt napon döntést. Nagy Gáspár Gábor pécskai gazdálkodó, aki most a hetvenedik évét tapossa, ezelőtt harminc esztendővel földbirtokot és kis készpénzt örökölt. Nagy Gáspár Gábor nem volt egyedüli örökös és nem is volt megegyezve az örökség felosztásával. Nem fordult egyetlen hatósághoz sem, hanem egyszerűen otthagya minden tulajdonát és elment egy másik községbe dolgozni. A hatóságok, hogy megmentsek Nagy Gáspár Gábor vagyonát, gondnokot neveztek ki és ez vigyázott fel Nagy tulajdonaira. Azóta Nagy végigharcolta a világháborút, majd visszakerült Pécskára, ahol most, már idősebb fejjel, belenyugodott a vagyon-elosztásba. Mostanig dolgozott földjén, végül is elhatározta, hogy beköltözik Aradra és ingatlanát, földjét áruba bocsátja.

Eddig nem is lett volna semmi baj, azonban amikor az adás-vételi szerződés megkötésére került sor, kiderült, hogy Nagy Gáspár Gábor gondnokság alatt áll.

A törvényszék a napokban döntést hozott, amelyben visszavonta a gondnokot és a hetvenéves férfinak szabadkezet adott vagyona rendezésében.

11 millió rubel segélyt kapott Moszkvától a barcelonai kormány

Barcelonából jelentik: A köztársasági Kormány moszkvai követe utján sürgős támogatást kért a szovjettől. A szovjetkormány a kérés teljesítéséért a mai napon Odesszából egy hatalmas hajószállítmányt indított utnak a Kreml pedig 11 millió rubel hitelt engedélyezett a barcelonai kormánynak, amely fedezetképpen lekötötte a szovjetnek a talajkincsek kiaknázásának jogát és a katalán textilipar termékeit.

Kivégezték Mareknét

Bécsből jelentik: A hétszeres gyilkos Marek Marthát, akit valamennyi igazságügyi fórum halálra ítél és akinek kegyelmi kérvényét Hitler kancellár elutasította, ma délelőtt Bécsben bárdal kivégezték.

Egy kis cigaretta mellett

kellemesen lehet elcsevegni, mert emeli a jó hangulatot. Egyet azonban nem szabad elfelejtenie: Apolia fogait és használnia.

NIVEA

FOGPASZTA SZÁJVIZ

Aláírták kedden Párisban a francia-német közös nyilatkozatot

Nagy ünnepélyességgel fogadták a francia fővárosban Ribbentrop német külügyminisztert — Mit tartalmaz a közös nyilatkozat?

Párisból jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter ma délelőtt negyed tizenkettőkor érkezett Párisba és ottani tartózkodása alatt a Crillon-szállóban lakik. A francia-német nyilatkozat aláírására ma délután fél négy órakor kerül a sor. Este fél hét órakor Ribbentrop és Bonnet rádióbeszédet mondtak.

A német külügyminiszter ünnepélyes párisi fogadtatása

A külügyminiszter vonata pontosan futott be a pályaudvarra. Amikor Ribbentrop leugrott a szalonkocsi lépcsőjéről, Bonnet külügyminiszter sietett elébe és melegen kezetszorítottak egymással, miközben Ribbentrop ezeket mondotta:

— Nagyon boldog vagyok, hogy Franciaországban lehetek és hogy megismerhettem önt. Ma délelőtt nagyon szépnek látom a napfényben tündöklő Páris.

Bonnet külügyminiszter ezután bemutatta a vendégeinek a megjelent előkelőségeket, majd pedig Ribbentrop a Concorde-téren lévő Crillon szállóba hajtattott. A francia főváros lakossága az utvonalon végig meleg ünnepélyben részesítette a német külügyminisztert, Ribbentrop a szállóba hamarosan eltávozott, mert az Elysée-palotába sietett, ahol Lebrun köztársasági elnök kihallgatáson fogadta. A kihallgatás 25 percig tartott és azon résztvevett gróf Welzek párisi német nagykövet is. Délben 1 óra 5 perckor érkezett meg gépkocsin Ribbentrop a Martignon-palotába, ahol Daladier miniszterelnök ebédet adott a külügyminiszter tiszteletére. A villásreggelin megjelent Ribbentrop és felesége kívül, Bonnet és felesége, a párisi német nagykövet és felesége, a nagykövetség tisztikara, Chautemps volt miniszterelnök és még sokan mások a Franciaországban élő német előkelőségek soraiból.

A francia-német szerződés

A német-francia nyilatkozatot délután fél négy órakor írták alá a francia külügyminiszterium Óra-termében. Délután 5 órakor Ribbentrop és Bonnet fogadták a német és francia újságírókat, akik előtt részletesen nyilatkoztak. A nyilatkozatokat lemezre is felvették és azokat este a párisi rádióban közölték.

A francia-német szerződés szövege a következő:

Alulírott Ribbentrop Joachim és Bonnet George külügyminiszterek a mai napon kormányaik nevében a következőket állapítják meg:

1. A német és a francia kormány a legteljesebb módon meg van győződve, hogy a két ország között a békés kapcsolatok és a jószomszédi viszony a középeurópai helyzet megszilárdulásának és az általános béke fenntartásának legfontosabb eleme. Tehát minden tőle telhető

megtesz a két kormány, hogy biztosítsa a kapcsolatok ilyen módon való kialakulását.

2. A francia és a német kormány megállapítja, hogy országaik között nincsenek területi függő kérdések és elismerik, hogy a megvont határok közöttük véglegesek.

3. A két kormány határozott szándéka, hogy a harmadik hatalommal szemben fennálló közös kapcsolatai fenntartásával a két országot érintő valamennyi kérdésre vonatkozó tanácskozásokat kezd, amennyiben e kérdésben a jövőbeni fejlemények nemzetközi nehézségekre vezetnének.

A jelen szerződés azonnal életbelép.

A nyilatkozat aláírása után a két külügyminiszter a szomszédos tanácsterembe vonult vissza hosszabb megbeszélésre.

Ribbentrop nyilatkozata

Ribbentrop külügyminiszter Berlinből való elutazásakor nyilatkozatot adott a Paris Soir berlini munkatársának. A külügyminiszter többek között kijelentette, hogy biztos abban, hogy semmi olyan elvi ellentét a két ország között nincsen, amelyet ne lehetne áthidalni.

— Biztosra veszem — mondotta a külügyminiszter — hogy minden kérdés rendeződik. Franciaországnak is meg vannak a hü barátai, Németországnak szintén. Azt hiszem csupán egy kérdésben nem értünk teljesen egyet Franciaországgal és ez a bolsevizmus. Ez talán onnan van, hogy Németország már végigélt egy hosszú, borzalmas időt a bolsevizmus alatt. Hitler megmentette Európa kulturáját a bolsevizmus pusztításától.

A francia sajtó élénken kommentálja Ribbentrop párisi látogatásának jelentőségét. A lapok nagy része a müncheni politika folyamának tekinti a látogatást és azt írják, hogy ez a megbeszélés nemcsak a két ország közötti viszony megjavulására fog vezetni, hanem egy új korszak felvirradatát és az európai együttműködést várják tőle. A közvélemény baloldali szárnya tartózkodó hangon ír, míg a szovjetbarát sajtó, amelyhez a legszélsőbb baloldali lapokon kívül egyes szélső jobboldali lapok is csatlakoznak, úgy írják, hogy a látogatás valóságos nemzeti veszedelmet jelent Franciaországra nézve.

Egyik budapesti jobboldali lap azt a hírt közli, hogy a villásreggelin, amelyet Ribbentrop tiszteletére adtak, a francia kormány két zsidó tagja: Mandel és Zay miniszterek nem vettek részt. Ezt ugyanis a német nagykövet kérésére intézték így.

Surics párisi szovjet nagykövet hétfőn újabb kihallgatáson volt Bonnet francia külügyminiszternél és kormánya nevében aggodalmát fejezte ki a német-francia szerződés megkötése miatt.

Diáktüntetés Rómában Tunisz miatt

Róma. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti: Több száz egyetemi hallgató tüntetést rendezett, miközben nemzeti dalokat énekelték és „Tunisz, Tunisz!” felkiáltással vonultak végig a főváros utcáin. A diáksort többek között heves tüntetést rendezett a francia utazási iroda előtt is, amely kényelen volt redőnyeit lebecsajtani. Erre külön a rendőrség is felkérte őket. Miután attól tartottak, hogy a diákok a francia nagykövetség elé vonulnak, ezt az épületet rendőrgyűrű vette körül. A kerületi fasiszta szövetség épülete előtt Ipolito a szövetség titkára beszédet intézett a diákokhoz és kijelentette, hogy Olaszországot olyan államió vezeti, aki értékesíteni tudja az olasz nép jogát. Minden olasz állampolgárnak reménye lehet arra, hogy végül is Olaszországgé lesz a győzelem.

Birobidzsan — önálló zsidó állam

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány határozata értelmében az Oroszország Távolkeletén lévő Birobidzsánt autonóm zsidó állammá nyilvánították. Az új szovjetállam nagyobb területet foglal el, mint Belgium és Németalföld és hozzávetőlegesen kétszer nagyobb mint Palesztina. Birobidzsán területe bővelkedik földalatti kincsekben, így grafitban a leggazdagabb az egész világon. A Románia című bucarestii lap, amely az önálló zsidó szovjetállamról szóló beszámolót közli, megemlíti, hogy az utóbbi időben Birobidzsanban több mint 20.000 zsidó család telepedett le. Tíz új vállalat működik Birobidzsanban és az ország ipara 1937. első felében 5.100.000 rubel értékű terméket állított elő, míg az ország szövetkezeti hálózata 1937-ben 27.000.000 rubel értéket termelt.

URANIA premiermozgó Tel 12-32.

Figyelmeztetés! A nagy siker ellenére kénytelenek vagyunk a filmet bucaresti premierre továbbítani, így

MEG 2 NAPIG van alkalma látni és gyönyörködni a szezon legötletesebb zenés vígjátékában

Fiatalság — bolondság

7 új melódia. Amerika legboldogabb zenekara. néger duó, csodás téncok!

DICK POWELL-a!

Pótműsor: Akrobata kabaré és színes Micky

JONI JONI

Az eddig készült legnagyobb cirkuszfilm

„MANEGE”

Neves művészek maradtak ki a budapesti színházi és filmkamarából

Még kérdéses, hogy mi lesz azokkal, akiket nem vettek fel a kamarák tagjai közé?

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a magyar kormány rendeletet adott ki a színházi és filmkamarák felállítására. A kamarákba csak azokat vették fel tagnak, akiket a kormány által kinevezett bizottság megfelelőnek tartott. A Hétfő című budapesti lap jelentése szerint a hivatalos lap közli a színész-kamarákba felvett kétezer tag névsorát. A névsorból több neves — sőt világhírű — színész és színésznő kimaradt. Így nem vették fel Beregi Oszkárt, Ráday Imrét, Bársony Rózsit, aki az olasz és angol színpadokon aratott az utóbbi időkben nagy sikert. Dénes Oszkárt, Salamon Bélát, Rott Sándort, Komlós Vilmost, Her-

czegh Jenőt, Sólyom Jankát, Rajna Alicet és a magyar színjátszás számos kitünőségét.

A színigazgatók közül kimaradt Wertheimer Elemér, a Magyar színház igazgatója és Föld Aurél. A külföldi filmvállalatok budapesti igazgatói közül egyetlen egyet sem vettek fel a filmkamarákba.

Még kétséges, hogy a kimaradt művészek játszhatnak-e tovább budapesti színpadokon. Valószínűleg a kimaradásuk formai indokolása az, hogy nem igazolták kellően állampolgárságukat. Ha az igazolás pótlólag megtörténik, úgy minden bizonnyal felveszik őket a kamará tagjai közé.

A féltékeny feleség bosszúja

Meztelenre vetkőztette, bekente cipőkrémmel, levágta a haját és kikergette az uccára

férje szeretőjét egy radauti asszony — A semmitőszék is elítélte a bosszuálló vetélytársnőt

Bucurestiből jelentik: Érdekes és egyben szokatlan ügy került szombaton a Semmitőszék második szekciójának tanácsa elé. Domnica Istratia radauti asszony jelentett be felebbezést a tábla által is szentesített négyheti elzárása ellen, amelyet a radauti törvényszék mért rá. Az eset előzményei a következők:

Domnica Istratia még az év tavaszán gyanakodni kezdett egyik udvarbelijére, akiről azt gondolta, hogy elcsábította férjét. A férfinak azonban nem szólt semmit, ellenben sógorával, férje bátyjával bosszút tervezett a nálánál szebb szomszédné ellen. A terv értelmében a magát megcsaltnak érző asszony az év tavaszának egyik napján átüzent férje állítólagos csábítójához, hogy látogassa meg, legyen vendége egy kávéra. A férfi szeretője gyanútlanul ment el a meghívásra, de alig tette be lábát a lakásba, a függöny mögött elrejtőzött sógor és a „vendéglátó” asszony nekjestek a nőnek, akit össze-vissza vertek, majd a bosszút lihegő asszony levágta a nő haját, azután való-

sággal letépték róla a ruhát, úgy hogy teljesen meztelen maradt, majd cipőkrémmel végig bekenték és így kikergették az uccára.

A négerre maszkírozott nő sirva futott haza és másnap följelentést tett a rendőrségen Domnica Istratia ellen. A törvényszék a tanukihallgatások alapján — az egész ucca igazolta, hogy a felperes feketére mázolja, anyaszült meztelen jelent meg az uccán — négyheti elzárásra ítélte a bosszuálló feleséget. A törvényszék ítéletét a tábla is megerősítette, noha a vádlott azzal próbált védekezni, hogy ittas állapotban követte el tettét. A semmitőszék előtt hasonlóan ittasságával védekezett a vádlott, de védekezését ezuttal sem fogadták el, a felebbezést elutasították és így az ítélet jogerőre emelkedett.

A bosszuálló feleséget, aki cipőkrémmel kente be férje csábítóját — amelyet egyébként nem tudott igazolni —, az ítélet jogerőre emelkedése folytán letartóztatják, hogy leülje büntetését.

„Ira” és „Galya” két ukrán ikerlányka a tudomány górcsőve alatt

Varsó, 1937. november végén Ukrániában egy csecsemő látta meg a napvilágot, akinek két feje, két pár keze volt, de csak egy törzse és egy pár lába. Tüzetesebb vizsgálat során kiderült, hogy az újszülött tulajdonképpen „szíami ikerpár”. Mint ilyen is, azonban „különös eset”. A szíami ikreknél a sejt oszlásakor két egész test fejlődött s a két test egy helyen összenőtt. Az orosz-ukrán ikreknél nem haladt ennyire a sejt oszlása, úgy hogy az ikrek válluktól kezdve teljesen össze vannak nőve.

A legtöbb ilyen ikerpár születésénél, vagy röviddel ezután meghal. Ezek az ikrek azonban, két kislány, Ira és Galya,

már tizenegy hónapja élnek a moszkvai kísérleti orvostudományi intézetben.

A tudósoknak jó lehetőséget nyújtanak az ideg- és lelkiélet jelenségeinek megfigyelésére és elhatárolására.

A két kislány nem tud sajátos testi helyzetéről. Teljesen úgy viselkedik, mint két normális csecsemő. Külön agyuk és külön idegrendszerük van. Ez úgy látszik elegendő, hogy teljesen önálló lelkiéletet folytassanak. Ira néha szomorú és sír, ugyanekkor Galya vidám és nevet. Ha Ira ujjait gyengéden megdörzsölik, felsikolt. Galya azonban nem érez semmit. Meg se moccan. Az is előfordul, hogy Ira alszik, Galya pedig ébren van.

Az ikreknek mindegyiküknek megvan a maguk szíve, amely különböző ritmusra ver. Vér-

edényrendszerük azonban annyira összenőtt, hogy mind a kettőben ugyanaz a vér folyik.

Mindegyik kislánynak külön gyomra van, de közös emésztőszerve. Ha csak egyikük eszik, a másik még nem lakik jól.

Az ikrek megfigyelése alapján máris megdőlt az a tudományos feltevés, amely szerint az álom annak következménye, hogy a vérben fáradtsági termékek halmozódnak fel. Mint említettük az ikrek ereiben ugyanaz a vér csörgedez és így vérükben ugyanannyi fáradtsági termék halmozódik fel. Mégsem alszanak egyszerre. Ellenben különböző az idegrendszerük. Ez vezette Anochin és Speransky professzorokat arra a feltevésre, hogy az álom az idegélettel függ össze.

400 gőzmozdonyt és 12 ezer vasuti kocsit adott át Csehszlovákia Németországnak

Prága. A német államvasutak hivatalos jelentése szerint, a csehszlovák kormánnyal kötött megállapodás után a csehszlovák vasut 441 gőzmozdonyt, 1 elektromos mozdonyt, 1006 személy- és csomagszállító kocsit és 11.615 teherkocsit adott át.

Holnap:

Vásárhelyi Janka-emlékhünnepély a Minorita Kulturházban

Felesleges volna a közelmúltban elhunyt Vásárhelyi Janka érdemeit feleleveníteni, hiszen nemzedékek számára felejthetetlen marad jótéteményeinek sorozata és társadalmi, kulturális munkássága. Az aradi szegények pártfogója, az éhező, csenevész gyerekek istápolója volt, aki a földi elmulással nem hallhatott meg egészen, mert munkásságának eredményei mindig emlékeztetnek...

Az egész aradi társadalom, a szegényeknek és a segítőiknek óhajítása volt, hogy egy emlékest keretében juttassák kifejezésre azon tiszteletet és szeretetet, amely Vásárhelyi Janka személye iránt mindig általánosan megnyilvánult. Amidőn törvbevétték a december 8-iki emlékest megtartását, társadalmunk minden rétege megmozdult, hogy ezen az estén mindenki legalább jelenlétével nyilvánítsa a jótékonyágban megdicsőült Vásárhelyi Janka iránti szeretetét. Ezzel a megmozdulással tolmácsolható leginkább, hogy az általa megkezdett jótékony munka nem erőtlenedik el, hanem munkatársai tovább folytatják a társadalom elesetteinek támogatását.

December 8-ikán a Minorita Kulturházban a szegények támogatására tartják meg a Vásárhelyi Janka-emlékhünnepélyt, amelyen gazdag és változatos műsorral szórakoztatja majd a közönséget. Bevezető beszédet mond Fischer Aladár igazgató, a Kölcsey Egyesület elnöke. Az emlékbeszédet dr. Prohászka László orvos tartja. Énekel a Szent Antal-énekkar Karácsonyi István vezetésével. Fischer Ernő zongoraművész számai és Takácsy Bibi versszavai is méltó meglepetést fognak kelteni. Az emlékhünnepély tiszta jövedelmét a szegény gyerekeket nyaraltató akcióra fordítják. A jegyeket elővételben lehet vásárolni a „Vasárnap” székelyi irodalmi lap szerkesztőségében (Minorita-palota).

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK B A

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlja...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig től utazik a

Hamburg-Amerika Linie hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R. képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

Hitler tiszteletben tartja Svájc mai határait

Bern. A svájci kormány ma tette közzé berlini követének nemrég Münchenben elmondott beszédét. A svájci követ többek között kijelentette, hogy Hitler német birodalmi vezér megerősítette a már Schultheiss követségi tanácsos előtt tett kijelentéseit, hogy Németország minden időben, bár mi történjék is, tiszteletben fogja tartani Svájc területi sérthetetlenségét és függetlenségét.

Európai uralkodók üzenetei az amerikai rádióban

Newyorkból jelentik: A jövő évi newyorki világkiállítás alkalmával az amerikai rádió át több államfő fog üzenetet intézni a világhoz. A beszédek sorát 1939. január elsején, a tervek szerint Lebrun francia köztársasági elnök nyitja meg. A tervek szerint az amerikai rádió át üzenetet intéz a világhoz Öfelsége II. Carol király is, továbbá a dán király, a holland királynő, a belga király, a norvég király, a magyar kormányzó, a jugoszláv kormányzó herceg, az olasz király és császár és a svéd király.

Rövidesen Rómába utazik Constantinescu nemzetgazdasági miniszter

Franciaországnak és Angliának a legszorosabb együttműködést kell folytatnia — Kitiltották Olaszországból a „Matin“-t

Róma. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenté: Chamberlainnek az alsóházban tett nyilatkozata az angol kormány álláspontjáról az olasz követeléseket illetően, nagy meglepetést keltett római körökben. A lapok nem hagynak kétséget afelől, hogy Anglia a tüntetéseket úgy tekinti, mintha azok az angol—olasz egyezmény szelleme ellen irányulnának. Ez a nyilatkozat mély benyomást keltett mértékadó helyeken, a sajtó azonban tovább folytatja Franciaország elleni támadásait, de most már olyan beállítással, hogy nincsen szó olasz követelésekről, hanem ellenkezőleg a francia lapok vettek fel támadó magatartást Olaszországgal szemben.

A Le Matin terjesztését Olaszországban kitiltották. Az olaszországi tüntetésekkel kap-

csolatban az angol lapok hangoztatják annak szükségességét, hogy Rómával meg kell értetni a London—párisi tengely szilárdságát. A Times emlékeztet arra, hogy Rómában semmit sem közöltek lord Perth demarsáról az olasz közvéleménnyel. A News Chronicle azt írja, hogy Franciaországnak és Angliának a legszorosabb együttműködést kell folytatni és bizonyítékát adni ennek az együttműködésnek a totális államok fenyegetőzéseivel szemben.

Az olasz sajtó vezető helyen foglalkozik a Románia és Olaszország között létrejött pénzügyi és kereskedelmi egyezményrel, amelynek nagy fontosságot tulajdonít. Megelégedéssel veszi az olasz sajtó tudomásul, hogy Mitita Constantinescu eleget tesz az olasz meghívásnak és rövidesen Olaszországba látogat. (R.)

Katasztrófa érte a „Kondort“ Hazafelé-repülésekor kényszerleszállás közben elsüllyed ; legénysége megmenekült

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint a „Kondor“ nevű német repülőgép, amelynek tegnap Manillában je kellett volna szállnia, kényszerleszállást végzett a tengeren és elsüllyedt. Több halászbárka a szerencsétlenség színhelyére sietett és a legénységet megmentette.

A Kondor nevű német óriásrepülőgép azzal a céllal hagyta el a technikawai repülőteret, hogy Berlinbe tér vissza. Dr. Junge, a Fokker-üzemek igazgatósági tagja, aki szintén résztvett a repülésben, távirati úton jelentette, hogy Manilla közelében a pilóták motorhibát észleltek. Nyomban ezután kényszerleszállást kíséreltek meg a szigeten, azonban hibás irány következtében ahe-

lyett, hogy a repülőgép szárazföldre került volna, harminc méternyire a parttól a tengerbe zuhant. A gép a víz felszínén maradt és dr. Junge szerint remény van arra, hogy sikerül megmenteni. Az utasokat nyomban a kényszerleszállás után a közelben tartózkodó halászok biztonságba helyezték. A Kondor repülőgép Japánból számos ajánlást hozott Hitler és Göring számára.

Felajánlotta szemeit két vak számára a kivégzésre ítélt amerikai mérgekeverő

Cincinnati-ből jelentik: Holnapra tüzték ki Hahn Anna asszony halálraítélt mérgekeverő kivégzését, akit azzal vádoltak, hogy egy 67 éves embert, aki végrendeletében ráhagyta egész vagyonát, hogy őt élete végéig ápolja, megmérgezte. Hétfőn a halálra ítélt különös kérvényt intézett az ohioi állam kormányzó-jához:

— Felajánlom a két szememet a tudományának és azt kívánom, hogy élő testemből vegyék ki, hogy visszakaphassa két vak ember, egy pap és egy apáca a szemvilágát. Istenre bízom magam, csak ő tudja, hogy mi-

lyen ártatlan vagyok. Ha már az emberek meg akarnak ölni, legyen ilyen módon értelme a haláloknak. A kormányzó még nem döntött a kivégzés elhalasztása ügyében.

FEJFAJÁSSAL, GRIPPANAL, NEVRALGIÁVAL
JAWOL

„MADE IN USSR“

Néhány nappal ezelőtt bejárta a világsajtót a hír, hogy a szovjetkormány haditengerészeti miniszteréhez egy Ignatiev nevű tengerész tisztet neveztek ki államtitkárrá. A külföldi lapok azt is megírták, hogy az új államtitkár azonos a cári Oroszország egyik legelőkelőbb főúrja, Ignatiev gróffal, aki már a bolsevik forradalom kitörése után a forradalom mellé szegődött, közeli viszonyba került Sztalinnal és számtalan szolgálatot tett a szovjetkormánynak. Később, amikor a szovjet belső viszonyai rendeződni kezdtek, Ignatiev gróf a haditengerészethez osztozott be s itt jelentős tevékenységet fejtett ki, majd szerepe volt Skoblin és Müller tábornok eltüntetésében.

Ha valahol Franciaországban, vagy Angliában történt volna ez a kinevezés, a kitüntető bizalom eme megnyilvánulása felett minden további nélkül napirendre lehetne tért, az új államtitkár sikeréről, vagy működésének sikertelenségéről tevékenységének tényei beszélnének. Ebben az esetben azonban ugylátszik, hogy a volt orosz főúr, gróf Ignatiev Nikolaj, a szovjetkormány haditengerészetiügyi államtitkárának pályafutása nem fényes kibontakozáshoz, hanem befejezéshez közeledik.

Tárgyilagos külföldi szemlélő ugyanis megállapíthatja, hogy Szovjetországban újfajta és egészen eredeti kivégzési módot vezetnek be azoknak eltávolítására, akik veszélyesek lehetnek a rendszer uraira. Különösen áll ez azokra a régi Oroszországból átmentett ember-értékekre, akik hajlandóak voltak a szovjet szolgálatába állani. Voltak ezek között, akik meggyőződés mímelték, akik hátsó gondolatokkal vállalták az új életkörülmények következményeit, és voltak olyanok is, akik színvakságot mutattak és magasabb, orosz szempontokra hivatkozva azt hirdették, hogy számukra a garas is fehér és a fehér is vörös, ha a nagyráható orosz birodalom céljairól van szó. Mindez pedig csak lényegtelen eltérés volt a „pi devant“-ok elbírálásánál. Gyanakodással, néha nem is titkolt gyűlölködéssel kezelték őket és egymás után üntek el vagy a börtönök homályában, vagy a halál sötétjében. Eleinte fokozatosan a kisebb, kevésbé befolyásos állást, vagy munkakört betöltő „gyanus ellenforradalmárokat“ üntették el, később mind feljebb és feljebb hatolt a tisztogatás, amelynek célja a cári Oroszország új körülmények között is élenmaradt volt hivatalnokainak, egykori hatalmasságainak eltávolítása. Amint a szovjet állami berendezkedés utánpótlásról gondoskodott, erőteltt üzemben váltották le ezeket az embereket, akiknek nem használt a színvakság, az elvi meggyőződés és általában semmi ürügy, amellyel a tegnap Oroszországból a ma Szovjetéhez igyekeztek szegődni. Számuk egyre fogy és talán az utolsó mohikánok közé tartozik ebben a vonatkozásban az újonnan kinevezett Ignatiev államtitkár, azelőtt gróf, akinek gyanusan széles szerepkört szánnak a Kreml jelenlegi urai. Lehet, hogy maga Ignatiev is tisztában van azzal: kinevezése pályafutásának utolsó előtti jelentős állomása. A mai Szovjetben nem halás dolog a népszerűség és most már szinte gyanakodva néz a tárgyilagos szemlélő minden népszerűsödési folyamatot, mert ebben a halálos ítélet előfeltételét véli felfedezni. Különösen áll ez akkor, ha volt cári előkelőség nevével kapcsolatosan mutatkozik a népszerűség, vagy éppen a legmagasabb kegy. Ez az oka annak, hogy a szovjet haditengerészeti fejlesztésének bejelentése során történt kinevezésről sokan hiszik ma Európában, hogy a legközelebbi kémkedési, vagy szabotázs-pör előjátéka a szovjetben és hogy Ignatiev tengerésztiszt, azelőtt gróf, államtitkári kinevezésének aláírásakor Sztalin valószínűleg, — ha a jelek nem csalnak — újabb halálos ítéletet irt alá.

CORSO

HOLNAP PREMIER!

Isten hozzád, szerelem

Az új, a lélek igazmasz névelője! Nagy művészi, nagy emberi alakítása! Ennek az együttműködésnek minden színpadon minden előadásban minden hangja valódi, krásá ytisza művészet!

Főszereplők: **HERBERT MARSHALL és BARBARA STANWYCK**

Ma utoljára: „Kodus és királyfi“ és „Ejféli látogató“. Kettős műsor

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőncím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves átvételre . . . 840 lei || Negyedévesre 210 lei
Hónapról-hónapra . . . 420 „ || Hónapról-hónapra 70 „

Egy mumia toalett-asztalkája

Harminc évszázaddal ezelőtt Délarábiában volt a Sábák hatalmas birodalma. Ennek a fővárosnak a romjai Adentől északkeletre, 300 kilométernyi távolságban ma is megvannak. Állandó kutatások folynak a romvárosban és most ott érdekes új leleteket találtak.

Egy sziklásban egy hercegnő mumiáját fedezték fel. A hercegnő kétségkívül vezetőszerűsége volt az akkori divatnak. Eltekintve az ékszerek sokaságától, melyekkel tele volt a sirkamrája, egész toalett-felszerelést is találtak nála. A halott mellett tízennyégyféle arcfesték, számos csipesz a szemöldöktépéshez, körömrészelők, elefántcsont-hajtűk, ollók és bronztükrök sorakoztak.

A szakértők megállapították, hogy a hercegnő 32 éves korában halt el. Minden oda mutat, hogy korának körülrajongott szépsége volt. Vörös haja volt és bubisra nyírvra hordta a tulajdonosa. Egyébként pedig a haját tartós hullámosra készítették ki s e hullámok ma is változatlanul megvannak.

— **ELUTAZOTT LONDONBÓL A JUGOSZLAV RÉGENS.** Londonból jelentik: Pál jugoszlav kormányzó herceg...hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta Cadogant, az angol külügyminiszteriumi vezértitkárát és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Kedden délelőtt 11 órakor Pál kormányzó herceg elutazott Londonból. A pályaudvarra a herceget felesége kísérte el, aki még néhány napig az angol fővárosban marad.

— **A BELÜGYMINISZTER SZABADDÁ TETTE A RENDZAVARÁSOKRÓL SZÓLÓ HIREK KÖZLÉSÉT.** Fővárosi lapjelentések szerint, amint a félhivatalos távirati ügynökség közli, a belügyminiszter rendeletet küldött a cenzurahivatalokhoz. A rendelet értelmében a sajtó közzé teheti az esetleges rendzavarásokról, valamint a hatóságok megtorló intézkedéseiről szóló értesüléseket.

— **A balkáni vezérkari főnökök befejezték tanácskozásukat.** Athénből jelentik: A balkáni államok vezérkari főnökeinek értekezlete tegnap véget ért.

— **Turbatu tábornok a katonai igazságszolgáltatás élén.** Bucurestiből jelentik: Turbatu tábornokot, a katonai semmitörvényszék elnökét kinevezték a katonai igazságszolgáltatás vezérfelügyelőjévé.

— **A lett külügyminiszter Londonban tárgyal.** Londonból jelentik: Munters, lett külügyminiszter az angol fővárosba érkezett, ahol egyebek között arról is tárgyal, hogy Lettország nagyobb mennyiségű fegyvert vásárol Angliától.

— **Összehívják a csehszlovák parlamentet.** Prágából jelentik: A csehszlovák parlamentet december 13-ára egyheti ülészakra összehívják.

— **Bezártak egy bucuresti-i kávéházat.** Bucurestiből jelentik: Hatósági intézkedésre bezárták a Corso-kávéházat, mely a Calea Victoriei-n volt.

— **Az új litván kormány megalakult.** Kaunasból jelentik: Az új litván kormány tegnap megalakult. Miniszterelnök Mironas lett, külügyminiszter Urbsyd, belügyminiszter Leonas, nemzetvédelmi miniszter Mustrekis tábornok, igazságügyminiszter Gudauskis, földművelésügyi miniszter: Skaisgiros, nemzetnevelésügyi miniszter: Tonkunas, közlekedésügyi miniszter: Germanis.

— **EDEN BELÉP CHAMBERLAIN KORMÁNYÁBA?** Londonból jelentik: Megbízható értesülések alapján az United Press jelenti, hogy Eden január második felében, mint dominiumügyi miniszter belép a Chamberlain-kormányba. A terv megvalósulása attól függ, vajjon milyen eredménnyel jár Chamberlain miniszterelnök római útja és hogyan alakul addig a nemzetközi helyzet.

— **Varga Béla unitárius püspök gyásza.** Kolozsvárról jelentik: Erzékeny gyász érte Varga Béla unitárius püspököt Nyolcvanhat éves korában meghalt édesapja. Varga Dénes, nyugalmazott gimnáziumi igazgató, egyházi tanácsos. Varga Dénes annakidején a nagymltu tordai unitárius gimnázium igazgatója volt, melynek történetét is megírta, gazdag tudással. Nyugalombavonulása után is tovább szolgálta egyházát mint annak tanácsosa és számtalan esetben vették figyelembe értékes utmutatásait. Az egyházi képviselőtanács nevében Kiss Elek dr. püspökhelyettes, egyházi főjegyző tartott a ravatálnál gyászbeszédet.

— **MEGSZÜNT EGY RÉGI BERLINI BANK.** HAZ. Berlin. (Rador.) A „Mendelsohn és társa” bank cég január elsején megszűnik. A pénztárat tisztségviselőinek nagyrészét, valamint a bank ügyleteit a Deutsche Bank veszi át. A bank megszűnése az árszámítás program eredménye.

Az élő porcellán-baba

Newyorkból jelentik: Effie Mac Poolo, az „élő porcellán baba”, ismét elfoglalta betegágyát, a herndorni (Virginia állam) kórházban, ahol fiatal élete nyolc évének legnagyobb részét töltötte. Ritka csontbetegségben: „esteogenesisben” szenved, azaz csontjai csekély mértékben következtében rendkívül törékenyek. Legutóbbi balesetét egy vastag szőnyeg okozta: megbottlott és lábát törte. Testének nincs olyan csontja, amely többször el nem tört volna. Sorát bölcs megnyugvással viseli és szeret kórházban lenni, mert ott mindennap csokoládéfagyaltot kap.

— **A Kölcsey Életiskola ma este 9 órakor fogadja a képkiallítási teremben a haladó tudást váró közönséget Ligeti Ernő író-szerkesztő előadására.** A nagyérdemű előadás címe: Új angol irodalom — új angol szellemiség. Az előadás mindenki számára ingyenes.

— **VILLAMOSOK ÖSSZEÜTKÖZÉSE BUDAPESTEN.** Budapestről jelentik: A Kerepesi-úton ma délben két helyierdekű villamosvonalat a nagy ködben összeütközött. Az utasok közül 12 megsebesült, közülük többen súlyosan. Mindannyiukat a Rókus-kórházba szállították.

— **Hurokra került a temetők tolvaja.** A rendőrség emberei letartóztatták Adelmann János rovtomultu munkanélkülit, aki az utóbbi időben a temetőkből elloptott néhány vaskeresztet, amelyet ócskavaskereszt-döknél értékesített. A kihallgatása alkalmával a keresztkérdések sulya alatt bevallotta, hogy ő követte el Balogh Barnánénál a Str. Oedip 4. szám alatti háztetőbontásos betörést s ugyancsak ő a tettese a Str. Poctului 66. sz. alatti betörésnek, amidőn Balogh György lakását fosztotta ki. A nyomozás még folyamatban van.

— **A LAMBETH-WALK SIKERE BUCUREȘTIBEN.** Bucurestiből jelentik: A Calea Moșilor 135. számú bérházában az elmúlt éjszaka jazzzene mellett a modern táncokat járták, köztük a Lambeth-walkot. A ház bérlei jelentést tettek a kerület rendőrbiztosánál, aki több rendőr kíséretében megjelent Chisinevsky bérlő lakásában és a rendőrségre kísérte a táncolókat, akik ellen az új büntetőtörvénykönyv 523-as szakasza alapján eljárást indítottak.

— **Marie Antoinette,** a tragikus sorsu francia királyné filmregényét rendkívül érdekes képekkel illusztrálva közli a „Délibáb” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

A tudomány áldozata

— **En a tudomány áldozata vagyok.**
— **Hogyhogy? Autószerencsétlenség, vagy talán rádium?**
— **Nem. Ujjlenyomat.**

— **Bucuresti-i egyesület feloszlata.** Bucurestiből jelentik: Minisztertanácsi határozat alapján feloszlatták a bucuresti-i kereskedelmi, pénzügyi és ipari egyesületet, mert ott a rend és a jóerkölcsök elleni működést fejtették ki.

— **LESZERELIK A GÉPKOCSIKBAN LEVŐ RÁDIÓKÉSZÜLÉKEKET.** Bucurestiből jelentik: Az „Informația” című lap jelentése szerint a belügyminiszterlumban most tanulmányozzák azt a tervet, amelynek alapján leszerelik az autókban levő rádiókészülékeket. Az intézkedésekre azért került sor, mert megállapították, hogy a rádiózás következtében szaporodott az autóbalesetek száma. A gépkocsivezetők szórakozottak lettek, mert nem lehet egyszerre két dolgot is csinálni. Bármennyire is jó gépkocsivezető valaki, nem képes egyidőben zenét hallgatni és idejében fékezni, vagy lavírozni.

— **Rendelés az aradi premilitárisok részére.** A premilitárisok aradi és aradmegyei alkerülete közli, hogy 100 pár duplatalpú, patkóval és szegekkel ellátott bakancsot, valamint 100 darab katonai szövetből készült nadrágot kíván rendelni. Az érdekeltek ajánlataikat december 15-ig juttassák el a Regina Maria-ut 7. szám alatti levő premilitáris alkerületi felügyelőség hivatalába (Subinspectoratul P. P.)

— **Szent Borbála-ünnepség az aradi lovastüzérdivíziónál.** Szent Borbála, a tűzterek védőszentjének napjáról sikerült ünnepség keretében emlékezett meg az aradi lovastüzér-divízió. Az ünnepségen — amelynek keretében szép fadaragásu keresztet szenteltek fel — a vendéglátó divízió tisztikarán kívül résztvett Petre Georgescu tábornok, a lovashadosztály parancsnoka, Delceanu tábornok, a gyalogdandár parancsnoka, Vlad Alexandru tábornok, főpolgármester, Bossie Ionel alezredes, a hadosztály vezérkarának főnöke, Mihailescu ezredes, az 1-es Rósióri-ezred parancsnoka, Dumitrescu alezredes, a 93-as gyalogezred helyettes parancsnoka, Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes és Riscuța Moise ezredes, alpolgármester, valamint még igen sok katonai és polgári előkelőség. A nap jelentőségét Tanásoiu lelkész, Al. Oțoceanu alezredes, a lovastüzérdivízió parancsnoka, valamint Petre Georgescu tábornok, hadosztályparancsnok méltatta.

— **JANUÁR 8-ÁN KEZDŐDIK A KATONAI KÖNYVECSKÉK LÁTTAMOZÁSA.** Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi miniszterium rendelete értelmében a katonakönyvecskék láttamozása, amelyet a múlt években november elsején kezdtek meg, most január 8-án kezdődik és március elsejéig tart az aradiak és megyeiak részére az itteni hadkiegészítő parancsnokság által kidolgozott és későbbi időpontban közzendő sorrend szerint.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztály vezetősége** a vigalmi bizottság tagjait, hogy szerdán este a hivatalos helyiségben a január 14-én megtartandó teaestélyünket előkészítő ülésen pontosan megjelenjen sziveskedjenek. A sítanfolyamokat Blénessy Béla tőntatanár vezetésével már megkezdük, legközelebbi óra pénteken este 9—10 óra között (Mocioni-uca 14.). Jelentkezés az oktatónál.

— **Szent Miklós-ünnepély Ségában.** A minoriták ségái temploma mellett működő Szociális Missziótársulat december 6-án, délután osztotta ki a szegény gyerekek részére elkészített téli melegruhákat. 40 szegény gyermek kapott ruhát, vagy cipőt, kb. 18.000 lei értékben. A belvárosi Misszió Társulat Haller Józsa tanárnőt küldte ki, hogy képviselje Ségá külvárosban a belvárosi Misszió szervezetét. Jelen voltak még Hann Alajos nyug. mérnök, a ségái katolikus népszövetségi szervezetek elnöke, Strigán Ferenc titkár és Oláh Ferenc ségái hitoktató. Ez a téli ruha-akció nagyban felülmúlja a ségái szegény munkásnép anyagi teherbíróképességét, de ugyanakkor igazolja az ő áldozatkészségüket és egymás iránti szeretetüket. Az előkészítő munkálatokból az oroszlanrészt Hann Alajosné elnöknő, Hacker Károlyné, Ujvárossy Gyuláné, Molnár Istvánné, Wallinger Andrásné, Madarász Jánosné viselték. Dr. Lakatos Ottó Arad-belvárosi plébános 50 éves papi jubileuma alkalmával a ségái hívek ünnepélyes ígérletet tettek arra, hogy a Lakatos-alapítványhoz bár nem tudnak hozzájárulni, de minden évben 3 gyermeket fognak ezzel a céllal segíteni. Most 3 árvaházi gyermeket teljesen felöltöztettek s így adták tanúbizonyságát annak, hogy mindig meg fogják őrizni annak az emléket, aki Aradon a missziós szervezetet megalapította. A ruhák kiosztása után a szegény gyerekeket megvendégtették.

— **Ellopták a betörők a leleplezésükre felszerelt fényképezőgépet is.** Newyorkból jelentik: Az észak-kaliforniai Raleigh város hivatalát több ízben kifosztották a betörők. A város rendőrfőnöke az adóhivatal páncélszekrényébe önműködő fényképezőgépet és villanylámpát helyeztetett el, melyeket a páncélszekrény ajtajának kinyitása hozott működésbe. Így akarta a betörőket leleplezni. A következő éjszaka ismét betörők jártak az adóhivatalban, felnyitották a páncélszekrény ajtaját, ellopták az egész pénzkészletet és magukkal vitték a fényképező készüléket is.

— **A pókok csodálatos világa.** A pókok életéről közlő szenzációs képekkel illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma.

Két katolikus napközi gyermekotthon engedélyezett a királyi helytartóság

Temesvár. Jelentették már, hogy a Katolikus Női Misszió az idei téli akció programjában katolikus napközi otthonok létesítését is felvette. A Katolikus Női Misszió úgy tervezte, hogy az idén két, a várossal szomszédos munkástelepen létesít gyermekotthonokat. Olyan helyeken, ahol nagyobb számban laknak szegény munkásemberek, akik egész napon át távol vannak otthonuktól, mert a városban dolgoznak. A gyermekek így magukra vannak hagyatva. Ha a lakásba be is juthatnak, a szülők szegénysége miatt fázhatnak ott, mert nincsenek fa. A gyermekotthonok fontosságát ismeretes. Egyrészt a szegény gyermekeket meleg étellel látják el, meleg helyiségben gyűjtik össze, másrészt nevelőhatásuk jelentős. A gyermekek, akik egyébiránt felügyelet nélkül magukra hagyatva maradnának, vagy a szülők távollétében rossz környezetbe juthatnának, az otthonban megfelelő felügyelet mellett foglalkoztatva is lesznek, tanulhatnak és főleg erkölcsi tekintetben igyekeznek őket a jóra terelni és azon meg is tartani. A terv szerint Kissodán és Kardostelepen állítanak fel katolikus gyermekotthonot. A Katolikus Női Misszió most, mint értesülünk, úgy a temesi királyi helytartóságtól, mint pedig a fémesszégi prefekturától megkapta a hivatalos engedélyt a két gyermekotthon létesítésére s így ezeket hamarosan meg is nyitják. A katolikus gyermekotthonok fenntartására közösen vállalkoztak a temesvári katolikus egyesületek, úgy hogy a Női Misszió akcióját minden tekintetben támogatni fogják.

Borzalmas bűntény Budapesten

Selyemsállal megfojtottak és kiraboltak egy özvegyasszonyt

Budapestről jelentik: Megdöbbentő bűncselekmény történt a magyar fővárosban. A Ráday-ucca 17. számú házban lakik évek óta özvegy Erdős Józsefné, egy nyugalmazott állományfőnök 67 éves felesége. A házmesternek már napok óta feltűnt, hogy az uriaszony nem hagyja el lakását és ezért rendőr jelenlétében lakatossal nyitatta fel a lakás ajtaját. A szobába belépők elé borzalmas látvány tárult.

Az özvegyasszony guzsba kötve holtan feküdt ágyában, nyakát selyemszál szorította.

A szoba butorzatát a rablógyilkosok teljesen felforgatták és a lakást kifosztották. A rendőrség a tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított, amely azonban még nem vezetett eredményre. Minden jel arra vall, hogy özvegy Erdősné

két albérllője ölte meg és fosztotta ki.

Az albérllők, két fiatalember, a múlt hét csütörtökén költöztek Erdősnéhez és még a bejelentőlapot sem töltötték ki.

— Meghalt özv. Bechnitz Áborné. Bechnitz Áborné, a református nőszövetség volt társelnöke december 6-án, kedden reggel váratlanul, tragikus körülmények között meghalt. Bechnitz Áborné kiváló szerepet játszott Arad társadalmi életében. Fiatal korában elsőrendű művész volt, aki egyszerű beszélő orgánumával lenyűgözte hallgatóit. Aradra Budapestről került és itt korán feltűnt nagyszerű képességeivel. Egyidőben a Kölcsey Egyesületnek volt sokszor szereplő előadója. Később a Református Nőszövetségben fejtett ki mint elnöknő rendkívül értékes és áldásos tevékenységét. Az ő érdeme a múlt esztendőben megrendezett kultúracsikere, amelyeken fáradságot nem ismerő kitartással sikerült összehozni a társadalom különböző rétegeit a tudás oltára körül. Személyét körültekintő finomság jellemzte, amiért általános tisztelet és szeretet övezte. Az utóbbi időben súlyos szembetegség akadályozta a közszereplésben. Mikor látása végkép elhomályosodott, önként lépett át a halál sötét éjszakájába. Eltávozása súlyos vesztesége nemcsak a Református Nőszövetségnek, hanem a város társadalmának is. Egyetlen leánya maradt: Neszmerák Béla kürtösi gyógyszerész hitvese. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. (Minden kőben értesítés helyett).

Magyarországon ismét bevezetik az általános hadkötelezettséget

Budapestről jelentik: A magyar kormány párt hétfőn délután értekezletet tartott, amelyen lelkesen ünnepelték Darányi Kálmánt, a képviselőház új elnökét és a német kisebbség képviselőjét, Ries Ádámot, aki most lépett be a kormányba. A képviselőház alelnöki tisztségére Bobory Györgyöt és Szinyei-Merse Jenőt jelölte a párt.

Azután Bartha honvédelmi miniszter ismertette az értekezlet előtt az új véderő-tervezetet, amely visszaállítja Magyarországon a háború előtti általános hadkötelezettséget. Az ország minden gazdasági és dologi energiáját már békében megszervezik a honvédelem céljaira. A véderő-tervezet szerint hadköteles minden férfi 18 éves korától 60 éves ko-

ráig. Ezt megelőzően heti 4 óras levante-képzésben részesül az ifju. A tényleges katonai szolgálat ideje általában 2 év, különleges fegyvernemeknél pedig 3 év. A javaslat eltörli az önkéntesek karpaszományra való jogosultságát és csupán a tiszti kiképzésre való jogosultság marad meg. Háború esetén minden férfi 17 évtől 70 évig honvédelmi szolgálatra köteles.

Jaross Andor képviselőházi beszéde

A felsőmagyarországi 17 képviselő bemutatkozása után Jaross Andor miniszter beszédet mondott és többek között kijelentette, hogy a magyar parlamentnek mindenekelőtt az egészséges földbirtokreformot kell végrehajtania, hogy a föld az arra jogosultak kezére kerüljön. A nagybirtok rendszerét meg kell szüntetni. Darányi Kálmán a képviselőház újonnan megválasztott elnöke közölte, hogy módosították a felszólalásokra vonatkozó szabályzatot, hogy a tanácskozások menetét meggyorsítsák.

Consum és Inlesnirea könyvre is már most vásárolhatja karácsonyi ajándékait

Hartmann Kálmán

ékszerésznél Arad, Minorita-palota. — Dús választék.

Dr. BUTEANU AUREL:

„A román és magyar újságírók először fogtak össze érdekeik védelmében”

Megalakult a Szamos-tartomány újságíró céhe

Szatmárról jelentik: A Szamos tartomány területén működő román és kisebbségi újságírók az új alkotmány értelmében elhatározták, hogy közös céhbe tömörülnek. Az alakuló közgyűlést Kolozsváron, vasárnap tartották meg. A közgyűlést Buteanu Aurel, a Patria főszerkesztője nyitotta meg és meleg szavakkal köszöntötte a gyűlésen megjelent magyar kartársakat.

— Ennek a gyűlésnek — mondotta Buteanu Aurel — emlékezetesnek kell maradnia, mert

a román és a magyar újságírók, akik egyformán felőrlik magukat a kultúra színtelen terjesztésében, ez alkalommal ültek össze először,

hogy érdekeik védelmére közös frontba tömörüljenek.

Erre az összefogásra nagy szükség van, mert az újságíró magasabb hivatása az érette kapott ellenszolgáltatással fordított arányban van.

Buteanu Aurel beszédére dr. Krenner Miklós válaszolt és örömeinek adott kifejezést, hogy a két nemzethez tartozó újságírók között létrejöhetett a megértés.

Ezután a közgyűlés határozatilag kimondta, hogy Kolozsvár székhellyel céhet alakít. A céhnek Nagyváradon és Szatmáron is lesz tagozata. A közgyűlés egy tizenöt tagú igazgató tanácsot választott, amelyben

a román újságírók részéről nyolc, a magyar újságírók részéről pedig hét tag foglal helyet.

UJ KÖNYVEK

— Vicki Baum: „Szerlem és halál Bali szigetén”. A valószínűtlenül szép és romlatlan szigetparadicsomnak minden színe, íze és illata van ebben a könyvben. Vicki Baum, a modern európai élet élesszemű megfigyelője és ábrázolója, ebben az egzotikus világban s a világ egzotikus emberét köztől is meg tudja látni az örök emberit, igazat és mélyet. Együtt élünk a regényben Bali lakóival, átéljük velük gyermekien ártatlan játékaikat, fanatikus szépség- és életszereteteiket, szabad és kiegyensúlyozott családi és szerelmi életüket és azt a derűs felelőtlenséget, melyet fejedelmek és istenek csalihatatlansága és hatalma biztosít nekik. A holland gyarmatosítók civilizációterjesztése csak arra jó itt, hogy megrabolja a Boldogság-szigetet ősi békéjétől, ártatlan természetességétől. Amikor becsukjuk a könyvet, még sokáig fülünkbe csengenek a primitív zenekarok monoton dallamai, még sokáig magunk előtt látjuk misztikus vallási táncok végtelen finomságát és érezzük a szép balinéz legények fejkendői melé szűz hibirikusvirág illatát. Vicki Baum: „Szerlem és halál Bali szigetén” című könyve az Athenaeum Nagyrégény sorozatában jelent meg. Aragon: Urinegyed, Hurst: A nagy kacaj, Pilgrim: A nagy Napoleon, Pourtalés: Csodálatos halászat, stb. stb. Vicki Baum korábbi regényei az Athenaeum kiadásában: Karrier, Keddtől szombatig, Az utolsó tánc, Grand Hotel, Tavaszi vásár, kötetje 66.— lel, Vicki Baum legújabb és legnagyobb regénye: „Szerlem és halál Bali szigetén” 340 lap, vászonkötésben 178.— lel minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár, Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

— SZAPPANOLDATBÓL KÉSZÍTETTEK BÓDÍTÓ ITALT A FEGYENCEK. Washingtonból jelentik: A Kansas állambeli Lansing fegyében négy fegyenc mérgezés következtében meghalt, tíz pedig súlyosan megbetegedett. A vizsgálat kiderítette, hogy a fegyencek megkísérelték szappanoldatból bódító italt készíteni s ez az ital okozta a mérgezést.

— Az Aradi Torna Egyesület turista-osztálya közli a szombat esti tiroli-bál szereplőivel, hogy a mai (szerdai) és pénteki (9-iki) összpórákon a Central-mozi helyiségében pontosan fél 9 órakor sziveskedjenek megjelenni.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68. (Tel.: 14—70.)

„SCALA” Nagyfilmek színháza

Telefon: 20—10.

MINDENNAP:

Ginger Rogers, Fred Astaire

Enekes, táncos, zenés s égerfilmje

AMANDA

(A rádió csalogánya)

UJ FOX JOURNAL 5. 7.15. 9.15

Jön! Olimpiász Jön!

Reflektos

A kolozsvári büntett

A kolozsvári merénylettől megdöbbenve, a román közvélemény a legszeleesebb körben elítéli az ártatlanok véreinek kiontását.

Honnét vesz egy ember jogot arra, hogy önmaga biráskodjék az egész társadalom helyett? Honnét veszi bárki a jogot, hogy önmaga gyakoroljon megtorlást, anélkül, hogy az ország igazságszolgáltatásához apellálna? Honnét veszi a jogot, hogy halállal büntessen, lesben állva az uccasarkon, a szürkület beköszöntésekor?

Ez a „jog” semmi esetben sem származik a román hagyományokból, sem pedig a román nép jelenlegi igazságérzetéből.

Ez a „jog” csakis a bűnökkel és erkölcstelen ségekkel beszenyezett sötét középkorból származik. Ezt a „jogot” csak aggodalommal lehet szemlélteni.

Azok, akik Kolozsváron gyilkoltak, fiatal emberek, akik azzal a szándékkal jöttek az egyetemre, hogy onnét világhírességet vigyenek magukkal a falvak sötétségébe. Ezzel a gondolattal fogtak hozzá a tanuláshoz, ezt várták tőlük szüleik.

Abban a pillanatban azonban, amikor a revolvvert elsütötték, nemcsak egy ember esett össze, hanem a vágyak és álmok egész világa: a szülők álma, hogy gyermekeiket a becsület helyén lássák: magának a társadalomnak az álma, hogy egy felvilágosodott és előrehaladt nemzedéket lásson, egy nagylelkű és emberséges nemzedéket, tiszta lélekkel és vérmentes kezekkel.

Ezek a vérfoltok kiáltanak s égetnek, mint Macbeth ellenségének kezéin a vérfoltok. Ha hozzájuk, hogy a kolozsvári merénylet olyan időpontban történt, amikor Romániának jobban szüksége van nyugalomra, mint bármikor, meg fogjuk érteni a tény súlyosságát.

A román társadalom mennél tökéletesebb összefogására van szükség. Az összes románok szolidaritására van szükség, a Trón és Nép eszméi körül. Azok, akik megzavarják ezt a koheziót és szolidaritást, meggondolatlan tetteikkel, nemcsak egyik vagy másik személy élete ellen követnek el merényletet, hanem a Nép léte ellen is. Ime, a kolozsvári merényletet ezért is itéli el mindenki, aki az országot szereti s az országban vetett igazságosság és humanizmus gondolatát nagyrabecsüli.

A diákság pátronusa

Öfelsége II. Carol király, — mint emlékeztetés — trónralépése után résztvett a kolozsvári egyetem ünnepélyes megnyitására, ott mondott beszédében a király kifejezésre juttatta jóindulatát és megértését a diákság iránt, valamint az ország fiatalágába vetett reményeit.

A diákság határtalan szeretetétől lelkesítve a kultura vajdája nem egyszer szolgált jótanácsokkal az egyetemi ifjúságnak, bátorítván őket. Szavai a szívek mélyére hatoltak, meggyőzték az eszet, felemelték a lelket és megvilágosították azt az utat, amely az ország érdekében kifejtett termékeny és hasznos élethez vezet.

A lelkiirányítás mellett II. Carol király utasította az ország kormányát, hogy beható módon foglalkozzanak a diákság életének megszervezésével és annak jobb szintre emelésével. Diákokon, étkezdék díjainak, valamint beiratkozási s vizsgadíjak leszállítását s ösztöndíjak kifizetését szorgalmazta. Ez a nagy jelentőségű program az elmúlt napokban újabb jelentős állomáshoz érkezett. Öfelsége tudomására hozták, hogy a II. Carol király diákokonban minden hely betelt, mire a király elrendelte, hogy a diákokonba felvettek számát 300-ról 800-ra emeljék fel.

A diákság életének megjavítása érdekében indított akció keresztülvitele Armand Calinescu nemzetnevelésügyi miniszter felügyelete alatt történik.

Calinescu a II. Carol király egyetemi bizottság rendelkezésére bocsátotta a bucuresti Matei Vod uccán levő helyiséget diákokon céljaira. A munkálatokat már megkezdték és karácsonyra a diákokon befogadó képességét 800 személyre emelik fel.

A kormány hasonlóképpen nagy gondot fordít a különböző országrészekben lévő diákokonok és étkezdék iránt is.

Az egyetemi tanács új szabályrendelete, amelyet nemrég irt alá a király, hasznos utasításokat tartalmaz különösen az újonnan beiratkozott diá-

kok részére, akik itt megtalálhatják a szükséges felvilágosításokat és utmutatásokat.

Köztudomású dolog, hogy a szegény diákok részére az állam többmillió ösztöndíjat ad.

A fentiekből tehát kitűnik, hogy erőteljes munka folyik a diákság támogatására. Öfelsége II. Carol király akaratából és a diákság iránt érzett szeretetéből.

Az állam ellenszolgáltatásképpen komoly kulturális felkészültséget, megértést és a célkitűzések tiszteletbentartását várja a diákságtól.

SPORT KÖZLÖNY

Az országos válogatott csapat teljesítménye a fővárosi szaksajtó tükrében

A válogatottak osztályzatai — Az eddigi cseh-román mérkőzések statisztikája

A vasárnapi prágai mérkőzésről hasábos beszámolókat közölnek a fővárosi lapok és a Gazeta Sporturilor részletes leírásából érdekesen tűnik ki a mérkőzés lefolyása. Rendkívül érdekes a román együttesről mondott kritikája, amelyet teljes egészében alább közlünk:

„David mindössze két hibát csinált a játék folyamán, ami — tekintetbe véve a nehéz talajt — nem sok. Egyébként, ahogy eddig ismertük: nagyon bátor, precíz és szerencséskezü. Anélkül, hogy nagy napot fogott volna ki, kielégített. Bürger eléggé jó, pontosan, jó időben támadott, azonban ellenfeleinek szédületes gyorsasága következtében gyakran alul maradt. Albu, Szaniszló és Orza, vagyis a csapat baloldala, kiábrándított. A csehek erre az oldalra játszottak, ahonnan az akciók legnagyobb része kiindult. Orza nem tudott megbarátkozni a balszélső posztal, miután egy egész idényt jobbszélen szerepelt. Szaniszló technikás, azonban hiányoztak belőle az atletikai kellékek, a csapat kapitánya pedig az egész mérkőzés folyamán nem tudott magára találni. Vintila, ámbár igen gyors és nagy elánal játszott, nem tudta szélsőjét tartani. Feraru a támadásban remekelt, a védelemben is dolgozott. Bindea közepesen játszott, felét sem nyújtotta annak, mit tőle elvártak. Hibásan helyezkedett, minden értelem nélkül lőtt. Ploesteanu és Bodola gyengébb fizikumuk áldozatai voltak a keménykötésű, atletatermetű csehekkel szemben. Barátky volt a csapat legjobb játékos. Pompás formában, az egyetlen román játékos volt, aki a csehszlovákok színvonalára emelkedett.”

Ugyancsak a Gazeta Sporturilor tudósítóinak híradása nyomán osztályozta a válogatott játékosokat és itt bizony hatalmas előny mutatkozik a csehek javára. Az osztályzás a tizes osztályzási rendszer szerint történt és Bican volt az egyetlen, aki 10-est érdemelt ki. Az osztályzatok egyébként a következők:

Csehszlovákia: Burkert 7, Kostyalek 6, Daucsik 8, Pruche 7, Boucek 6, Kopeczky 9, Riha 8, Szenczky 8, Bican 10, Ludl 7, Nejedly 7. Összesen 83.

Románia: David 6, Bürger 8, Albu 4, Vintila 5, Feraru 7, Szaniszló 4, Bindea 5, Ploesteanu 5, Bodola 6, Barátky 9, Orza 4. Összesen 63.

Az eddigi csehszlovák-román találkozások mérlege szerint a legjobb csapatok találkozásánál a csehek vannak nagy előnyben, az amatőrök mérkőzései pedig Románia felsőbbességét igazolják.

Az eddigi találkozások:

1922-ben Kolozsváron: Csehszlovákia—Románia 6:0.

1924-ben Prágában: Csehszlovákia—Románia 4:1.

1934-ben Triesztben: Csehszlovákia—Románia 2:1.

1937-ben Bucurestiben: Csehszlovákia—Románia 1:1.

1938-ban Prágában: Csehszlovákia—Románia 6:2.

Végeredményében:
Csehszlovákia 5 4 1 — 19 5
Románia 5 — 1 4 5 19

Amatőr csapatok mérkőzései:
1931-ben Nagyváradon: Románia—Csehszlovákia 4:1.

1934-ben Pardubitzban: Románia—Csehszlovákia 2:2.

Itt tehát:
Románia 2 1 1 — 6 3
Csehszlovákia 2 — 1 1 3 6

Ugyan úgy kapából!

A jövő héten a belgrádi Jugoszlavia SK vendégszerepel és a Juventus, valamint a kolozsvári Victoria ellen mérkőzik a fővárosban. A Juventusban Barátky Gyula, a Rapid válogatott középcsatára is játszik.

Kertész Gyula, az AMTE volt edzője, aki ezévből a resicai UDR edzését irányította, átutazott Aradon, Kertész ugyanis szabadságát Budapesten tölti és január 20-án tér vissza Resicára.

Vasárnap Aradon az idény utolsó elsőosztályú bajnoki mérkőzését bonyolítják le: az Olimpia-pályán az Olimpia és az AAC küzdenek a bajnoki pontokért. A mérkőzés nagy harcot ígér, mert az Olimpia győzelme esetén a második helyre kerül.

Nizzában mérkőzött vasárnap az olasz B) válogatott csapat a francia kerületi válogatott ellen. Az olaszok itt is — épp úgy, mint Nápolyban, 1:0 arányban győztek.

A fővárosban vasárnap az FC Rapid a bucuresti-i Makkabi ellen mérkőzött és 4:3 (1:1) arányban győzte le ellenfelét. Az érdekes és izgalmas mérkőzésen a Makkabi egy 11-est nem tudott értékesíteni.

O Érdekes tekeverseny Aradon. Az Infratirea teke egyesület vasárnap délután fél 4 órai kezdettel nagyszabású teke-csapatversenyt rendez az AAC tekepályáin, amelyen a rendező egyesületen kívül a temesvári Electrica, az AAC, a Speranța, a Jóbarát és a Tricolor tekecsapatai vesznek részt. A csapatverseny után a csapatok 3—3 legjobb versenyzőinek részvételével egyéni versenyt bonyolítanak le és azon a helyezettek értékes plaketteket kapnak, a csapatverseny nyertesét pedig oklevéllel díjazák. Itt írjuk meg, hogy szerdán este 8 órai kezdettel ugyancsak az AAC-pályákon az Infratirea és a Tricolor tekecsapatai játszanak egymás ellen.

O Az Európa Kupa bizottság is Bucurestiben tartja ülését a Középeurópai Kupa bizottsággal együtt. Ezen az ülésen résztvesz Eichler, az Európa Kupa bizottság elnöke is. Ekkor döntenek a kupamérkőzések sorsáról.

O Nemzetközi korcsolyaversenyek Davosban. A jövő év január 27—28-án és 29-én bonyolítják le Európa legnagyobb korcsolyapályáján, Davosban a férfi Európa műkorcsolyázó bajnokságot. Ennek a nagyszabású versenynek megrendezésével a davosi korcsolyaegyletet bízták meg. A műsoron nemzetközi gyorskorcsolyázó és páros korcsolyázó verseny szerepel. A következő héten, vagyis február 4-én és 5-én bonyolítják le Davosban az 1939. évi svájci gyorskorcsolyázó bajnokságot.

KARÁCSONYI KIRÁNDULÁSOK

Utlevél nélkül!

*Páris-Azurok-Olaszország,
Németország (utlevéllel)*

EUROPA UTAZÁSI IRODA Arad, Biv. Regina Maria Nr. 10.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új törvénnyel szabályozták, hogy ki üzhet kereskedői foglalkozást

A hivatalos lap, tegnapi száma közli azt a rendelet törvényt, amely a kereskedelmi cég regiszter vezetéséről szóló törvény intézkedéseit módosítja. A rendelet törvénnyel a nemzetgazdasági minisztériumnak az volt a célja, hogy a román kereskedelmet megtisztítsa, feljlessze, színvonalát emelje.

A jövőben kereskedelemmel csak az foglalkozhat, aki elsősorban is legalább az elemi oktatás előírásainak teljes egészében eleget tett. A további feltételek: 1—5 évig terjedő gyakorlat, szoros összefüggésben ama kereskedelmi ág tanulmányával, amelyben az illető működni kíván. A feltételek között szerepel az is, hogy az illető ne legyen lopás, sikkasztás, hamisítás, okirathamisítás, rablás, csempészség, hamis tanuskodás, hitelezési csalás, vagy más büncselekmény miatt elítélve. Ezek a feltételek vonatkoznak cégjegyzőkre, valamint a részvénytársasági igazgatókra is. Amennyiben az illető nem tölti be a törvény által előírt feltételeket, abban az esetben az a bizottság, amelyet a törvény erre a célra megalkot, visszavonhatja az illető működési engedélyét. A csődbejutottak házastársai a csődbejutástól számított tíz éven belül nem üzhetnek kereskedelmet. A felsorolt feltételek tel-

jesítése alól kivételt képeznek a falvakban működő kereskedők és a házaló kereskedők.

A rendelet törvény hetedik szakasza intézkedik azokról az iratokról, amelyek a működési engedély elnyeréséhez szükségesek. A nyolcadik szakasz értelmében a működési kérvényt a kereskedelmi és iparkamarának kedvező véleményezéssel kell kiegészíteni, amelyben hangsúlyozni kell a vállalkozás közhasznú voltát. Az iratok és a kedvező véleményezés, amennyiben a kormánybiztos ezt nem ellenzi, bizottság elé kerül, amelynek elnöke a királyi helytartóság székhelyén működő tábla egyik bírója, vagy az ottani törvényszék főnöke, tagjai: a kereskedelmi és iparkamara egyik megbízottja, a kereskedelmi és ipari szakmai egyesület megbízottja, a nemzetgazdasági minisztérium és a nemzeti bank egy-egy képviselője.

Ez a bizottság határoz tehát a benyújtott kérvények ügyében. A bizottság határozata ellen tizenöt napon belül felebbezést lehet benyújtani.

A nemzetgazdasági minisztérium azonkívül úgy a szegény kereskedők, mint családtagjaik ellátására segélyző hivatalt állít fel.

Cancicov pénzügyminiszter javaslatára

Amortizálási pénztár létesül

Az amortizációs pénztár annak idején az állam bizonyos tartozásainak fedezésére adóbonokat bocsátott ki, amelyekkel elmúlt évekből származó adóösszegeket lehetett kiegyenlíteni. Az adóbonokból jelenleg még 350 millió lei névértékű címlet van forgalomban és remény van arra, hogy 1939 március 31-ig az adóbonok teljes egészében kikerülnek a forgalomból. Ennek következtében tehát a jelenlegi amortizációs pénztár szerepe szinte mini-

mumra csökkent és csupán az államnak különböző magánvállalatoknál lévő részesedését kezeli.

Ezt a helyzetet figyelembe véve, Mircea Cancicov pénzügyminiszter szükségesnek látta a pénztár működési körét kibővíteni és ezért elhatározta egy nagyszabású amortizációs intézményt létesítenek. Ezért már el is juttatták a legfelsőbb törvényelőkészítő tanácshoz azt a törvényjavaslatot, amely egy finanszírozási és amortizálási pénztárat létesítéséről intézkedik.

Ez a finanszírozási pénztár előteremt majd kincstári eszközöket az állami szükségletek fedezésére. Az új intézmény kötelezvényeket bocsáthat majd ki a maga és az állam garanciájával. Egyben átveszi az új intézmény a jelenlegi amortizációs pénztár hatáskörét is. Ami a kötelezvények kibocsátását illeti, ez főképpen az állam azon javaival nyer biztosítást, amelyekkel magánvállalatoknál szerepel és amelyek összege három és fél milliárd leit tesz ki.

November hó folyamán Angliába szállítottuk a legtöbb árut

A most közzétett kimutatás szerint november hónap első 28 napjában Angliába irányult kivitelünk értéke 658 millió leit tett ki. A múlt év hasonló időszakában 157 millió lei értékű árut szállítottunk Angliába. November havi kimutatásunkban Anglia első helyen szerepel, tehát megelőzi Németországot is, ahová 50 millió leijel kevesebb árut szállítottunk.

Aláírták az új román—olasz kereskedelmi egyezményt. Bucurestiben a nemzetgazdasági minisztériumban aláírták az új román—olasz kereskedelmi egyezményt, valamint a kettős adózás kiküszöböléséről szóló megállapodást. Az új kereskedelmi egyezmény következményeképpen előreláthatólag erős fejlődésnek indul a román—olasz árucseré.

Dr. Fabinyi Tihamér lett a Magyar Általános Hitelbank elnöke. Budapestről jelentik: A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága tegnap tartott ülésén a báró Harkányi János elhalálása folytán megüresedett elnöki széket dr. Fabinyi Tihamér alelnök, vezérigazgatóval, volt pénzügyminiszterrel töltötte be. Az intézet alelnöke dr. Beöthy László tanácsos lett.

Egymilliárd hatszázmillió leiel emeli alaptőkéjét a Román Telefontársaság. Bucurestiből jelentik: A Román Telefontársaság, amely csak nemrégiben emelte fel alaptőkéjét másfélmilliárd leire, ismét tőkeemelés tervével foglalkozik. Az „Argus” jelentése szerint a tőkeemelést aként hajtják végre, hogy a társaság tartalék nyereségéből százötvenmillió leit az alaptőkéhez csatolnak és a jelenlegi részvénytulajdonosok minden tíz részvény után egy újabb részvényt kapnak teljesen ingyen. A Telefontársaság a tőkeemelés végrehajtása után az ország második nagyvállalata lesz, amelynek alaptőkéje meghaladja a másfélmilliárd leit.

Bráilában egy hét alatt ötezer leiel emelkedett a tengeri ára. A tengeri iránt az utóbbi napokban Anglia, Görögország és Svájc részéről felkocogott érdeklődés nyilvánult meg és ennek tudható be, hogy Bráilában egy hét leforgása alatt a tengeri ára vagononként közel ötezer leiel emelkedett. Mig egy héttel ezelőtt Bráilában egy vagon tengeriért 35 ezer leit fizettek, ma egy vagon tengeri ára 39 és 40 ezer lei között mozog. Főképpen Anglia és Görögország számára törtétek jelentős kitételek. A buza árában is emelkedés mutatkozik és a hétfői nap folyamán Bráilában ezer vagon buzát kötöttek le Anglia, Hollandia és Svájc részére.

A napokban elhagyta a nyomdát az Erdélyi Gazda 1939. évi naptára. A 240 oldalas EGE-naptár ára mindössze 20 lei. Postai portóra 3 lei küldendő. Megrendelhető a gazdakörök, EGE-felügyelők és a naptár árának postai illetékének előzetesen való beküldése mellett az Erdélyi Gazda kiadóhivatalában: Kolozsvár, Str. Regală 16.

December huszadikáig lehet büntetés nélkül illeltékeztetni a bérleti szerződéseket. Ismételten felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a folyó évi bérleti szerződéseket büntetés nélkül december 20-ig lehet illeltékeztetni a pénzügyigazgatóságnál.

Postai csomagok megőrzése. A posta vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a jövőben a postaraktárak a kikézsítendő csomagokat csak a feladó rendelkezésére tarthatják a rendeltetési állomáson. Ezt a visszatartást a feladónak kérvényezni kell és legfeljebb 30 napra engedélyezhető és hónapról-hónapra kell kérni, hogy a postahivatal ne küldje vissza a csomagot a feladónak. A visszatartás teljes időtartama a négy hónapot meg nem haladhatja. Ha nem a feladó, hanem a címzett kéri, hogy a csomagot ne küldjék vissza, úgy biztosítékot tartozik adni arra az esetre, ha a csomag elárverezés esetén sem fedi a postai költségeket.

November hó folyamán emelkedtek az élelmiszerek árai. Az „Argus” legutóbbi száma kimutatást közöl az árak novemberi alakulásáról. Abban az esetben, ha az 1916. augusztus elsejei élelmiszerek árai 100-nak vesszük, az 1935. december 30-iki árak 3374-et, az 1938. októberiek 3691-et, míg az 1938. novemberi élelmiszerek árai 3719-et tettek ki. A ruházati cikkek ára az októberrel szemben nem emelkedett és ugyancsak változatlanok a többi cikkek árai is. Általában a megélhetés indexe a következőképpen alakult: 1916. augusztus elseje 100-nak veendő, 1935. december 30-ika 3446-ot, 1938. október 3982-öt, 1938. november 3998-at tesz ki.

Reggeltől estig 12 ezer leit elmulatott a lopott pénzből

Kolozsvárról jelentik: Vasárnap reggel 9 óra tájban jönlőtözött fiatalember jelent meg a szamosfalvi polgári repülőtér irodájában és a parancsnokot kereste, akivel — mint mondotta — személyes természetű beszélgetést kíván folytatni. Elküldtek a parancsnokért, de mire az megérkezett, a fiatalember már eltűnt, de magával vitte az iroda kis kézi pénztárát is, amelyben 50 ezer lei volt. A tolvajt este egy kolozsvári külvárosi kocsmában elfogták, amint ott egy nővel mulatozott. Kiderült, hogy Német Józsefnek hívják. Az ellopott 50 ezer leiből 38 ezer leit megtaláltak nála. Letartóztatták.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen felelősséget, illetve édesanyám, gyermekünk, testvérünk és sógorunk temetésén résztvettek és akik élőszóval, vagy írásban igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni, ezúton mondunk köszönetet.

Schwarz és Szegő-család.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ÁLLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzöskökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöskökkel.

Információk és prospektusok a vezérképviselőknél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

ARAD, Cal. Banatului 2. Telefon: 1850

BUCURESTI Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.

Tel. 39—89.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, DECEMBER 7.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Utána: reggeli hangverseny gramofonlemezek. Majd: háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A Theodor Sibiceanu-zenekar szórakoztató és tánczenéje. 19: Zenetörténeti előadás. 20: Művészeti krónika. 20.15: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Ion Ghiga. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Mendelssohn—Bertholdy, Vincent d'Indy, I. Muresanu, Csajkovszki. 21: Rádióegyetem. Alex. Dima felolvasása. 21.15: Zene-együttes hangversenye. 21.45: A „Cotroceni” énekegyüttes hangversenye. A műsorban a következő szerzők művei: I. Brătianu, Sabin Drăgoi, I. Vidu, M. Jora, I. Chirescu. 22: Hírek. Sport. 22.15: Zongorahangverseny. 22.47: Operarészletek gramofonlemezek. 23.05: Hírek. 23.15: A Costică Tandin-zenekar hangversenye a „Coșna”-étteremből. Mia Braia és Petre Alexandru ének-számaival. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Livingstone, az Afrika-kutató. Felolvasás. 11.45: Jolsva. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Dénes Vera gondolkázik, zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Közben 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: A 71. jótékony célú állami sorsjáték húzása. 16.50: Áriolyamhírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Farkas Béla cigányzenekara. 19: Gerevich Tibor egyetemi tanár előadása. 19.30: Hanglemezek. Közben 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és kárpátoros nyelven. 20.55: A rádió külügyi negyedórása. 21.10: Hangverseny ismertetés. 21.15: Zenekari-est közvetítése a Városi Színházból. Szünetben kb. 21.50: Hírek. Utána kb. 23.10: Időjárásjelentés. Majd: Bodrics Béla cigányzenekara. Közben 23.30: Hí-

rek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20.25: Szent Ambrus. 21.15: Hanglemezek. 22: Hírek. 22.25: Cigányzenekar. 22.50: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 8.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Háztartási tanácsok. Majd gramofonlemezek. 12: Ora străjerilor. I. Eugen Pohontu beszéde. II. Zene. III. Közlemények. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny gramofonlemezek. A távolkelet zenéje. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Rossini-művek. 15.10: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Gyermekek órája. I. Zenés hangjáték. II. Gyermekek újságja. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális időszerepések. 19.17: Új és régi táncok. Gramofonlemezek. 20: Nae Popescu kultuszminisztériumi államtitkár felolvasása. 20.15: A rádió szalonzenekarának Vezényel: Const. Bobescu. 21: A szimfonikusok műsorát ismerteti Em. Ciomac. 21.15: A „Filharmonica” hangversenye. Vezényel: Alfred Alessandrescu. A szünetben (22.05—22.30): Hírek, Sport. 22.20: A hangverseny folytatása. 23.10: Hírek. 23.15: Éttermi zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szent beszédet Marcell Mihály tb. kanonok, egyetemi tanár, a Központi Papnevelde rektora mondja. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet. A szentbeszédet Krajnyák Gábor tb. kanonok, plébános mondja. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. Szünetben kb. 14.10: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: A gretna-greeni kovács. Ráth-Végh István csevegése. 16.30: Beszkárt-zenekar. 18: Egyes malomipari hulladékok takarmányozása. 18.30: A Felvidék Nagykarcsony Éccakája. Karácsonytáji népszokások és népénekek kórus feldolgozásainak bemutató előadása. 19.20: Rácz Zsiga cigányzenekara. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és kárpátoros nyelven. 20.25: Luigi Magisteretti hárfázik. 20.50: Két egyfelvonásos. 1. Éjjeli látogatás. 2. Párbaj a hőmezőn. Utána kb. 21.40: A rádió szalonzenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Hangleme-

zek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Kiss Lajos és cigányzenekara. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 12.15: Szalonötös. 18: Az első magyar színelőadás a Fach-korban. 18.45: Cigányzenekar. 19.30: Karácsonytáji népszokások. 20.25: Felolvasás. 21.35: Elbeszélések. 22: Hírek.

Svájc föllépése a szélső jobboldali mozgalmak ellen

Genfből jelentik: „La Suisse” jelentése szerint a rendőrség letartóztatta Bonni Pált a genfi nagytanács nemzeti egyesülés pártjának képviselőjét, a genfi „Actionne National” szerkesztőjét. Bonni letartóztatását a szélsőséges mozgalmak elfojtására irányuló kormánykijárással hozzák összefüggésbe.

Mikulás-délután

az aradi színházban

Hangulatos, jótékony célú Mikulás-délutánt tartottak kedden délután az aradi színházban. A színes műsor keretében középiskolás növendékek gyönyörködtették a nézőket, akik zsufoolásig megtöltötték a színház nézőterét. A műsor első száma gyermekkórus volt s ezután került sor Bonciocot Nicolae szavlatára. Nidia Păscuțiu, Tănăsioiu Lucia és Gabi Zamfirescu zongoraszámai és Mager T. Sorin szavolata ugyancsak nagy sikert arattak.

A 22-es állami elemi iskola növendékeit Aurelia Bălă és Drecin Iuliana betanításával román nemzeti táncokat mutattak be. Ezután következett „Az elvarázsoló korszak” című, négy képből álló mesejáték, amelynek szereplői a következők voltak:

Orz Hermina, Ipsilante Inocentiu, Ene Marieta, Stoicescu Ioan, Indricău Costan, Daiulescu Viorela, Popescu Silvia, Gutunoi Valentin, Novac Cornel, Fonargi Alex., Bivol Nicolae, Nicolescu Florian, Popa Nicolae, Burtică Ioan, Budiu Aurel.

A szünet után Egyhy Ghyssa növendékeit mutattak be táncokat. A négy hangulatos tánc szereplői: Ambrus Papi, Bartók Éva, Bornstein Márta, Eisler Lili, Hönig Judith, Huppert Cickó, Ionescu Păuca, Fuchs Cica, Künstler Lili, Păunescu Papi, Pop Sandi, Schwartz Hedi, Szabó Judit, Veres Bébi, Weitzen Éva és Ungár András. Egyhy Ghyssa növendékeit minden táncszám után meleg ünneplésben részesítette a közönség.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint **2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Jólfizető mindenféle állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 7375

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható jólfizető komolyabb mindent keresek kéttagú családhoz. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Két szobából álló helyiség, varrodának. Irodának alkalmas, kiadó. Cim a kiadóban.

Elegánsan butorozott, fürdőszobás, díszkőzet bejáratu szobát keresek a belvárosban. Cimeket „Elsején fizetek” jellegre a kiadóba kérek.

Ötszobás magánház összkomforttal, parkirozott udvarral febr. 1-re kiadó. Str. Dorobantilor 10. Érdeklődni: Suciu adóhivatali főnöknél. 7376

Műresel-en

egy új magánház,
egy szoba, konyha, éléskamra, nagy gyümölcsös
azonnalra kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. —

VÉTEL - ELADÁS

Használt vaskályhákat keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek sürgősen. 7380

Női csikó-sportbunda, elegáns frakk és férfiöltönyök eladók. Str. Alexandru 4. emelet, balra. 7379

Hintalovat és gyermekjáték-várat keresek megvételre, jó állapotban levőt. Cim a kiadóban.

Briliánsköveit, ékszereit, ezüstieit, értékeit megveszi Hartmann Kálmán ékszerész, minorita-palota. 7282

Legszebb karácsonyi ajándék egy szép keleti, vagy belöldi perzsaszőnyeg. Sieszen megvenni részletre, karácsonyig kifizetheti. Szőnyegkiállításunkat minden este tekintse meg. Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.

Briliánsköveket

ékszer, keleti és belöldi szőnyegeket magas árban veszek sürgősen megbizóm részére.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliz-palota.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk.
Cim a kiadóban.

Kézimunkák

Filc-applikációs tüllterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, nippalávalók és más kézimunkák eladók. Modern háziszóttos szőnyegek. Párna-montirozás.

FEKETE

Strada Coșbuc 34 sz.

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra, Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz ívők. Goiducca 5.

STEINER SÁNDOR

Telefon 26—15. Telefon 26—15.